SALGA ATTILA

ALAPFOKÚ ESZPERANTÓ

Debrecen, Debrecena Bulteno 1996

B E V E Z E T É S

Annyi ember vagy, ahány nyelvet beszélsz -- tartja a bölcs, de már elkoptatott mondás. Ha hiszünk ennek a bölcsességnek, akkor hazánkban nem túl sokan érezhetik magukat "több embernek", mert nemhogy idegen nyelveket nem beszélnek, de sokan még anyanyelvüket sem használják helyesen, ízlésesen és árnyaltan.

Annyi ember lehetsz, amennyi akarsz, ha eszperántóul beszélsz -- mondhatnák a nemzetközi nyelv hívei, mert ők valóban tolmács nélkül értenek szót amerikaival, afrikaival és európaival egyaránt.

Az egyetemes nyelv gondolata nagyon régi. A ókorban a sumér, az akkád, a görög és a latin töltötte be ezt a szerepet, illetve a hódító ország és a meghódított területek nyelveinek keveréke biztosította az érintkezést a nemzetközi kereskedelemben. Időszámításunk kezdete óta legalább ezer mesterséges nyelv született meg a nagy gondolkodók agyában, közülük azonban csak az eszperantó állta ki az idők próbáját.

LUDWIG LAZAR ZAMENHOF (1859-1914) varsói szemorvos 1887. július 14-én, közel tizenöt évi előkészítő munka után jelentette meg a LINGVO INTERNACIA (nemzetközi nyelv) című kiadványát, amellyel lerakta a nyelv alapjait. A DOKTORO ESPERANTO -- reménykedő doktor -- álnevet választotta, mert maga sem hitt egészen nyelve sikerében. Apósa nyagi támogatásával kiadott propagandafüzeteket megküldte a világ valamennyi neves tudósának, kiadójának, irójának, nyelvészének. Ő maga is elcsodálokozott, amikor néhány hét múlva dicsérő és biztató levelek tömege érkezett -- az új nemzetközi nyelven.

Az eszperantó az indoeurópai nyelveken alapul, ezért megkönnyíti más idegen nyelvek tanulását. Nemzetközi szókincse és bizonyos nyelvtani elemek hasonlósága, egybeesése miatt hídnyelvként is emlegetik.

A közvetlen emberi kapcsolat, a közös nyelv használata, a

nyelv barátságot, testvériséget, békevágyat hirdető eszmeisége csábítja az eszperantistákat a nyelvtanfolyamokra, a nemzetközi találkozókra, fesztiválokra, szavalóversenyekre, szakmai tapasztalatcserékre. Folyóiratok jelennek meg, számtalan eredeti és fordított irodalmi, politikai, tudományos munkát adtak ki, legalább húsz rádióállomás sugároz eszperantónyelvű műsort. Tanulják az iskolában, színházi fesztiválok, kongresszusok nemzetközileg elismert nyelve, sőt a számítógépek programozásában is egyre jobban tért hódít.

Ez a jegyzet elsősorban azok számára készült, akik már valamikor tanultak valamilyen idegen nyelvet. Akik segítséget igényelnek, mellékletként megkaphatják az eszperantó összefoglaló nyelvtanát.

HOGYAN OLVASSUNK ESZPERANTÓUL?

Az eszperantóban mindent úgy írunk, ahogyan ejtünk, és mindent úgy ejtünk, ahogyan írunk, tehát a nemzetközi nyelv fonetikus.
A hangsúly mindig az utolsó előtti szótagon van (plafono, besto, antaŭtagmeze, antaŭ). Az "aŭ, eŭ" betű-, illetve hangkapcsolat félhangzót, azaz diftongust jelöl; a hangsúly helyének megállapításakor azonban csak az első betű, a domináns hang számít: hieraŭ, hodiaŭ, adiaŭo.

Az eszperantó ábécé az alábbiakban tér el a magyartól:

EZEK AZ ÚN. „KALAPOS" BETŰK

ĉ	=		cs
ĝ	=		dzs
ĥ	=	erős	h
ĵ	=		zs
ŝ	=		s
s	=		sz
a	=	rövid	á
ŭ	=	rövid	u

1. UNUA LECIONO

Kio estas tio?

tabulo

tablo

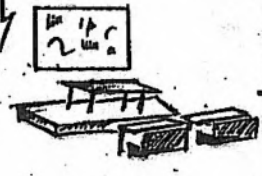

klaso

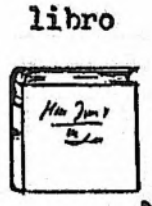

libro

karto

seĝo

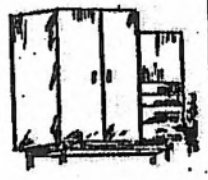

ŝranko

OBJEKTOJ

floro

domo

vazo

-OJ

fónév tb. szám

PERSONOJ

Kiu vi estas?

Mi estas Eva, kaj li estas Adamo.

Kiu li estas?

.....

Kio ŝi estas?

Ŝi estas studentIN o, kaj mi estas studento.

Kio ŝi estas?

.....

instruisto TÓTH
instruistino TÓTHNÉ
profesoro IGLÓI
profesorino IGLÓINÉ

Ki o? /li/

.....

/Petro Kakuk/

Mi o? /ŝi/

.....

/lernanto, lernantino/

PROFESIOJ

tio - az /ez/	ĉi tio - ez	tie - ott /itt/	ĉi tie - itt

Mi ez?

.....,.....

Ez madár.

.....

/birdo/

Mi ez?

.....

Ez zsiráf.

.....

/ĝirafo/

BESTOJ

Ĝi estas .....

Ĝi estas .....

elefanto

pingveno

KIE estas la elefanto kaj la pingveno?

La elefanto estas ĈI TIE,
la pingveno estas TIE.

XXXXX ////////////// XXXXX

személyes névmások

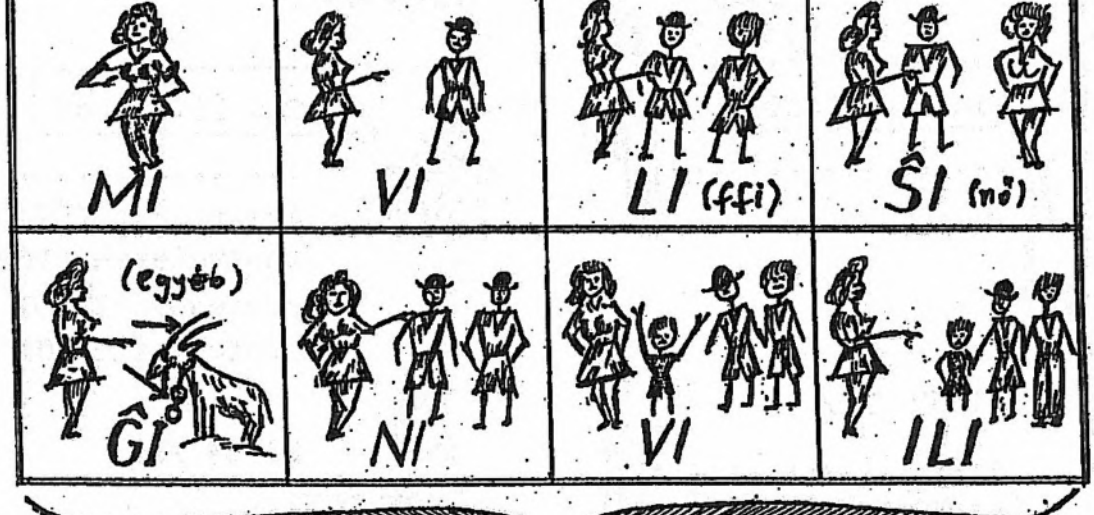

ESTAS

jelen idő

EKZERCOJ + EKZERCOJ + EKZERCOJ

1. RESPONDU! TRADUKU!

Kiu vi estas? ..... Kio vi estas? ..... Kie estas la profesoro? .... Itt vagyok én, ott pedig /kaj/ Ádám. ..... Ő tanárnő. .....

2. DAŬRIGU!

amiko	amikINo
.....	knabINo
filo	.....
sinjoro	.....
.....	patrino
.....	fraŭlino
.....	studentino

3. TRADUKU!

Kicsoda Ön? ..... Én Tóth Gabriella vagyok. ..... Ő Nagy Piroska. .... Önök itt vannak? ĉu* ..... Hol vagy te? ..... Ki vagy te? ..... Vass István vagyok. ..... Stefano ..... Otthon vagyunk. ..... hejme. Otthon vagytok? ĉu* .... Mi vagy te? ..... Hallgató vagyok. ..... Az elefánt állat. .... besto. Ő kislány. .....

*eldöntendő kérdés esetén

4. DEMANDU KAJ RESPONDU!

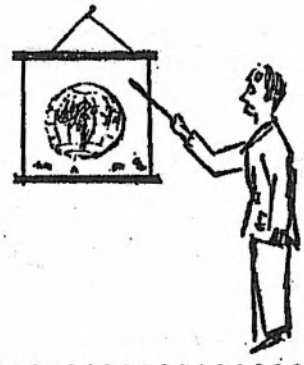

Kio estas li? ....

....

5. DAŬRIGU!

ESPERANTE	foglalkozás-képző	HUNGARE
instru/ist/o	↓	tanár, tanító
instru/ist/INo	-IST	.....
labor/ist/o		.....
ĝardenisto		.....
pian/ist/o	-IN	.....
verkisto		.....
humuristo	nő	.....

VI JAM SCIAS:

mi
vi
li ĉi ĝi
ni
vi
ili

legU!

felszólító mód

skribu! /vi/
mi lernu!
ĉi instruu!
ili pensu!

l e g i -u!

főnévi igenév

2. DUA LECIONO

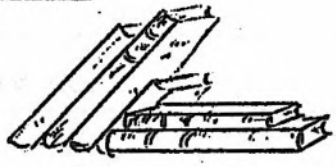

Jen estas libro.

Tio estas libro.

Tio estas libro [J] .

Jen estas libro [J] .

Kio estas tio?

...../floro/

Kio estas tio?

...../floroj/

lernanto + lernantino = [GE] [LERNANTO] [J]

kaj

estas

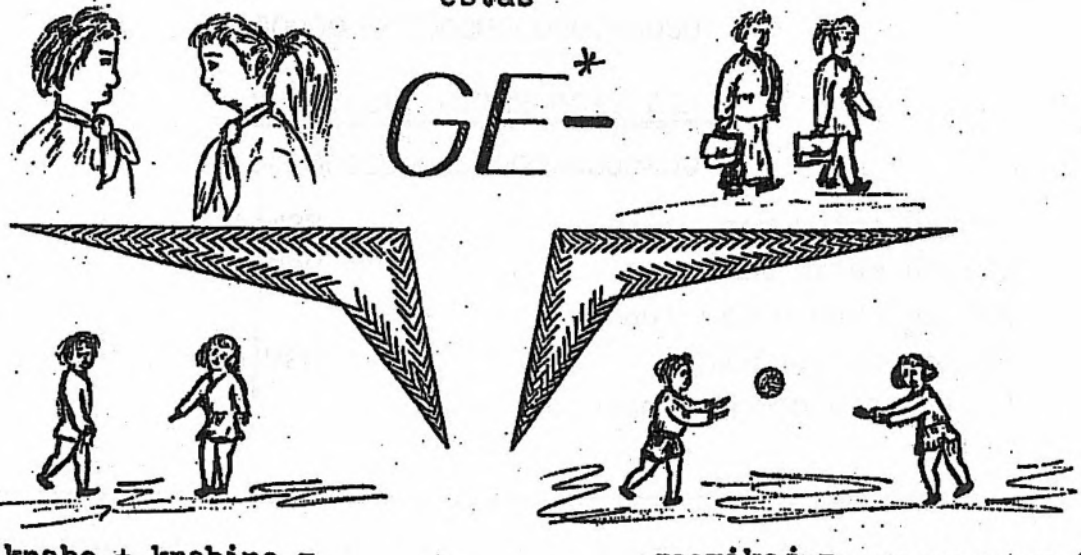

knabo + knabino =

= .....

geamikoj = ... +

.....

*két nem /ffi és nő/ együtt

K A L E N D A R O

TAGOJ---Semajnoj---MONATOJ---Jaro---

Kio?	Kiam?	Kion vi faras?
LUNDO 1	Lund[E]	mi lernas Esperante.
MARDO 2	Marde	mi legas.
MERKREDO 3	Merkrede	mi veturas.
ĴAŬDO 4	Ĵaŭde	mi instruas.
VENDREDO 5	Vendrede	mi legas Esperante.
SABATO 6	Sabate	mi parolas Esperante.
DIMANĈO 7	Dimanĉe	mi ripozas.

oooooooooooooooooooooo

KIU TAGO ESTAS HODIAŬ ?

oooooooooooooooooooooo

Hodiaŭ estas merkredo.
Hieraŭ estis mardo.
Antaŭhieraŭ estis lundo.
Morgaŭ estos ĵaŭdo.
Postmorgaŭ estos vendredo.

EST | AS
EST | IS
EST | OS

MIKOR?	KIAM?	KIE?	HOL?	KIEL?	HOGYAN?
-E	mard[E] lund[E]	ti[E]		bon[E], diligent[E] Esperant[E]	

KIEL ONI[x] DIRAS ESPERANTE?

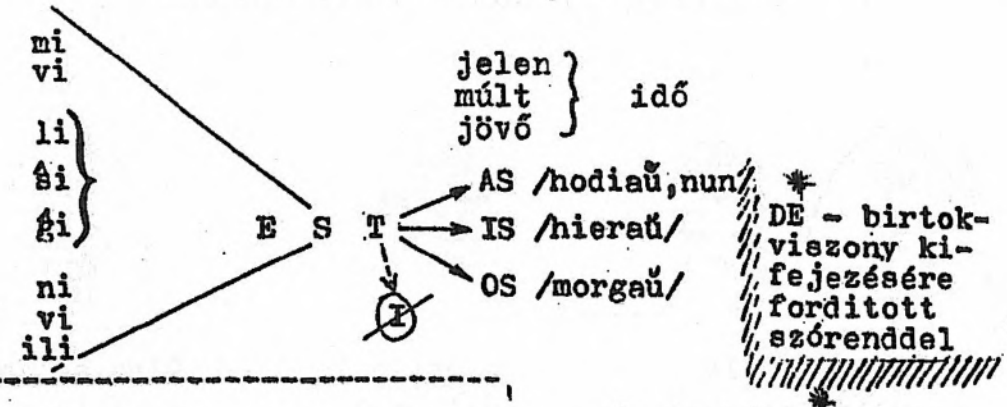

[x]ONI - általános alany
Kiel oni nombras? Hogyan számolunk /számolnak az emberek/ (eszperantóul)? (tb.sz. 3. sz.)

La tagoj de la semajno estas:

.....

.....

La monatoj de la jaro estas: januaro,februaro,marto aprilo, majo,.....

A tőszámnév nem ragozódik. **KIEL ONI NOMBRAS?** — A sorszámnév

1 unu,2 du, 3 tri, 4 kvar, 5 kvin, 6 ses, 7 sep, 8 ok

1. unu [A], 2. dua,3 tria,4. kvara,5. kvina .....

9 naŭ, 10 dek, 11 dekunu, 12 dekdu, 13 ..... 20 dudek

9. naŭa,10. deka ..... 20. dudeka

30 tridek,40 ..... 50 ..... 60 70

30. ..... 40 ..... 50. ..... 60. ..... 70.

80 ..... 90 ..... 100 101

80. ..... 90. ..... 100. ..... 101.

200 ducent,300 ..... 400 ..... 1000 mil,2000 .....

200. ..... 300. ..... 400. ..... 1000. .....

KIOM? HÁNY? MENNYI? KIOMA? HÁNYADIK?

KIOM (A) VIRINO ESTAS OLGA?

Erika estis la unu [A] virino en mia vivo.

Eva estis la du [A] virino en mia vivo.

Olga estas la tri [A] virino en mia vivo.

KIOM DA* VIRINOJ ESTIS, ESTAS KAJ ESTOS...?

Petro: En mia vivo estis nur UNU VIRIN [O].

Petro: En mia vivo estas nun DU VIRINO [J].

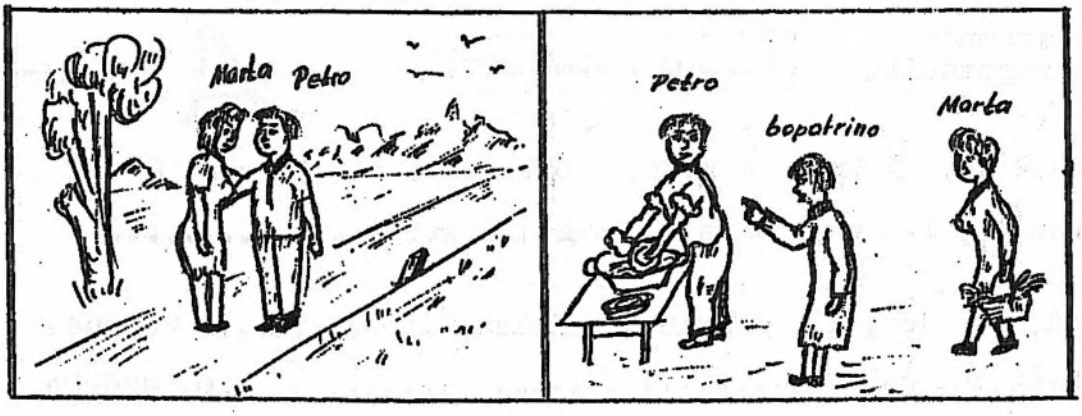

* kiom da - hány; da - mennyiséget jelölő szócska /ból,-ből/

Petro: En mia vivo estos nur TRI VIRINO [J].

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Kioma tago estas hodiaŭ? Hodiaŭ estas la du(A) de februaro /la dudek tria de marto/. Kioma(N) tago(N) ni ekskursos? La dekoka(N). Ne hodiaŭ.

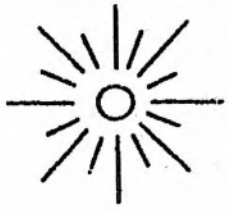

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

SALUTOJ ✳ SALUTOJ

Bonan matenon! → Oni diras matene.

Bonan tagon! → Oni diras tage.

Bonan vesperon! → Oni diras vespere.

Bonan nokton! → Oni diras nokte /vespere/.

Ĝis revido! → Oni diras ĉe adiaŭo.[x]

Saluton! → Oni diras ĉe renkontiĝo.[xx]

[x] búcsúzáskor
[xx] találkozáskor

RIPETU! RIMARKU! RIPETU! RIMARKU! RIPETU! RIMARKU!

-O domo -J domoj ĈI ĉi tie

-N Bonan vesperon! -E bone -A tria

-IN filino -IST instruisto GE- gelernantoj

-AS, -IS, -OS, -U! -I

mi,vi,li,ŝi,ĝi,ni,vi,ili /oni/ lerni

EKZERCOJ --- EKZERCOJ -- EKZERCOJ

1. DIRU KAJ SKRIBU ESPERANTE!

Hölgyeim és uraim! /egy szóval/ ..... tantestület..... barátok ..... testvérek színtársulat..... gyerekek .....

/sinjoro,instruisto,amiko,frato,artisto,knabo/

2. TRADUKU EL LA HUNGARA LINGVO EN ESPERANTON KAJ POSTE SKRIBU LA TRADUKON!

a/ Itt vannak a szülők. .....

b/ Ott vannak a doktorék. .....

c/ A nagyszülők /avo/ franciául és németül beszélnek. .....

d/ Holnap meg fogom kérdezni, hogy ki fog eszperantóul tanulni. .....

e/ Hétfőn olvastam, kedden tanultam, szerdán eszperantóul beszéltem. .....

.....

f/ Csütörtökön utaztam, pénteken újból /denove/ tanulok. .....

g/ Szombaton majd olvasok és vasárnap pihenek. .....

3. TRADUKU EN LA HUNGARAN!

Mi estas studentino. Mi lernis jam la germanan, la anglan kaj la francan lingvojn. Nun mi lernas Esperanton /Esperante/. Morgaŭ mi ripozos kaj mi lernos denove la gramatikon de Esperanto. Morgaŭ estos la sepa de marto /la 7a/. Kiun tagon ni havos postmorgaŭ? Mardon.

Esperanto, Esperanta, Esperante - oni skribas tiel.

---

4. RESPONDU ESPERANTE!

Kioma tago estas hodiaŭ? .....
Kiam vi lernas /lernos/ Esperante? .....
Kiam vi ripozas? ..... Kiam oni diras bonan nokton? ..... Kiam oni diras bonan tagon? Kiam oni diras saluton? ..... Kiam oni diras bonan vesperon? .....

5. SKRIBU ESPERANTE!

a barátok könyve .....de ...../!/ édesanya virágai ..... a szülők háza ..... a hét napjai ..... az év hónapjai .... az első virág ..... a tizedik fiú ..... nyolc könyv ..... 42 ház 1978 ..... 100 elefánt ..... a 100. elefánt ..... hétfőn és pénteken este ..... Hány virág van itt? ..... da ..... 4778 ..... gyerekek .....11. ..... 17. .....

6. KIOMA TAGO? KIOMAN TAGON?

Estas la du A de marto. La dua N de marto mil naŭcent sepdek ok.

1848. március 15-e nagy ünnep volt.

.....

1961. április 12-én .....

1957. december 29-én születtem. Mi naskiĝis la .....

..... Mi nem elsején kirándulunk, hanem másodikán. .....

.....

LA DUA MÁSODIKA // LA DUAN MÁSODIKÁN

7. POR DILIGENTULOJ! TRADUKU!

P r o v e r b o j /Esperante/	K ö z m o n d á s o k /Hungare/
1. Kiu esperas, pli bone prosperas.	
2. Ne venas saĝo ĉiam kun aĝo.	
3. Kia ago, tia pago.	
4. Pli bona io ol nenio.	
5. Kia la voko, tia la eĥo.	
6. Sen laboro ne venas oro.	
7. Ŝparu groŝon, vi havos plenan poŝon.	
8. Ne laŭdu la tagon antaŭ vespero.	

3. TRIA LECIONO

Kion ŝi legas?

Ŝi legas libron.

Kion ili rigardas?

Ankaŭ ili rigardas la televidon.

Kion li lernas?

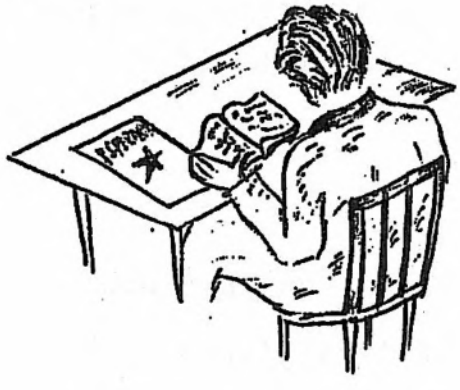

Li lernas Esperanton.

Kio [N] li rigardas?

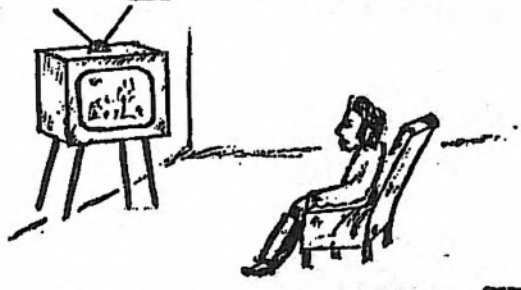

Li rigardas la televido[N].

-N tárgyeset

Kion skribas li?

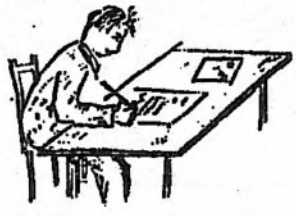

Li skribas leteron.

Kion li vidas?

Li vidas la hundon.

Eva amas Karlon.

Ili estas feliĉaj geedzoj.

Mi vidas du virinojn.

La virinoj amas Paŭlon.

Mi ŝatas ..... kaj .....
/pomo/ /torto/

Mi vidas pomon kaj torton.

ŜI TRINKAS ...../kafo/.
EVA MANĜAS ĈOKOLADON.
ŜI ŜATAS LA ĈOKOLADON.
Sur la bildo mi vidas naŭ objektojn.

Mi ŝatas trinki limonadon, kafon, sukon, teon, lakton, akvon. Mi ne ŝatas drinki bieron, konjakon, vodkon, viskion. Mia amikino ofte trinkas kolĥon. Ĝenerale mi manĝas supon, porkaĵon kun terpomaĵo kaj torton. Ĉu vi ŝatas manĝi?

ĈU VI JAM SCIAS TION?

jes, ne, jes, ne, jes, ne, jes

ĈU → ~~kiu kie...~~

KIO estas tio /tie/?
Tio /tie/ estas lernantino.
Ĉu ŝi estas lernantino?
JES, ŝi estas lernantino.

Ĉu la hundo estas besto?

.....

Ĉu la hundo kuŝas?
NE, ĝi staras.

0-0-0-0-0-0

Ĉu Petro legas laŭt E ?

Ĉu Aleksandro legas mal-laŭt E ?

határozószó

-E

Kompreneble, li legas laŭt E .

.....

0-0-0-0

Ĉu estas varme?

-Ø

-E

Ĉu estas varme?

.....

Ĉu la vetero estas varma?

.....

-O -A

.....

Ĉu la vetero estas varma?

.....

az alapszó ellentéte

-A KIA? MAL~-A

↑ melléknév

Kia estas Eva?

Ŝi estas BEL(A).

Eva estas JUN(A).

Kia estas Henriko?

Li estas (MAL) BEL(A).

Li estas (MAL) JUN(A).

-AJ MAL....AJ

- Ki(A)(J) ili estas?
- Ili estas JUNAJ.

- Kiaj ili estas?
- Ili estas MALJUNAJ.

JUN(A)(J).....(MAL) JUN(A)(J)

OOOOOOOOOOOOOOO

interesa	malinteresa	feliĉa	malfeliĉa
inteligenta	malinteligenta	granda	malgranda
alta	malalta	bona	malbona
diligenta	maldiligenta	bela	malbela

ESPERI	MALESPERI	AGRABLE	MALAGRABLE
ĉATI	MALĉATI	SANE	MALSANE
AMI	MALAMI	VARME	MALVARME
ĝOJI	MALĝOJI	FACILE	MALFACILE

KIES? KIÉ?

BIRTOKOS NÉVMÁS

mi	A
vi	A
li	A
ŝi	A
ĝi	A

előtt a névelőt nem tesszük ki. Pl. az én könyvem - mia libro. DE: La libro estas la mia. - A könyv az enyém.

ni	A
vi	A
ili	A

SIA saját

≡X≡X≡X≡X≡X≡X≡X≡X≡X≡

LI --> SIA
(Petro --> libro)

Li diras, ke SIA libro estas nova.
Petro

ĜI --> SIA
(Maria --> libro)

Ŝi diras, ke SIA libro estas nova.
Maria

LI
Petro

LIA
Karlo

Petro diras, ke LIA libro estas nova.
la libro de Karlo

ĜI
Maria

ĜIA
Eva

Maria diras, ke ĜIA libro estas nova.
la libro de Eva

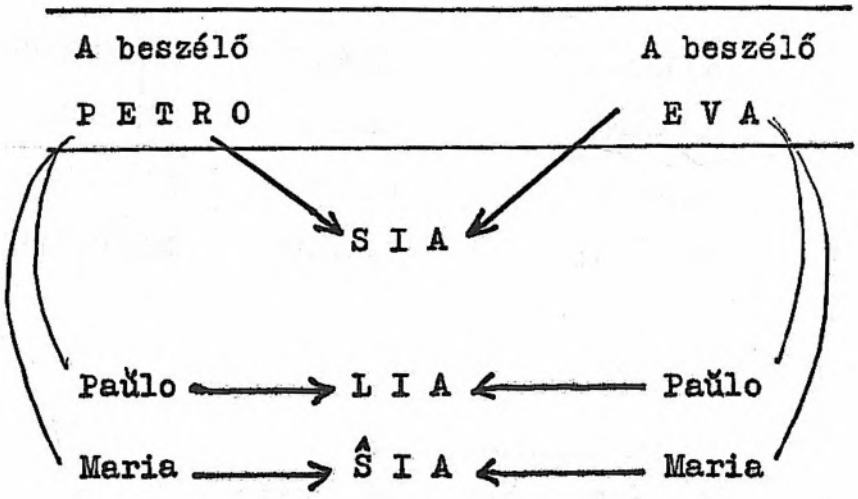

KIAM „SIA"?
KIAM „LIA", „ŜIA"?

Gál estas fidela edzo, li amas sian edzinon. Malbona kaj malfidela edzo amas ne sian edzinon. Ankaŭ ŝi scias tion. Ĉu li amas lian edzinon aŭ la sian? Se li estas bona kaj fidela edzo, tiam li amas sian edzinon. Lian edzinon li devas nur ŝati. Ĉu li devas? Ne. Li povas ŝin ŝati.

.....

EKZERCOJ -+- EKZERCOJ

1. SKRIBU HUNGARE!

Kiaj ili estas?

La gelernantoj estas diligentaj. La malbonaj gelernantoj estas maldiligentaj. Ĉu ne? La elefanto estas granda. Sed la hundo estas malgranda besto. Ankaŭ la kato estas malgranda, juna besto. La nia, kompreneble.

2. SKRIBU ESPERANTE! Mit tanulsz? Eszperantót tanulok. Mit nézel? A műsort nézem /programo/. Ki az ? Ki nézi a tévét? Mit olvas a kislány? Könyvet olvas. Mit ír Péter apja? Levelet ír. Szeretem a teát. Reggelizem. Vajas kenyeret eszem és kávét iszom. Károly szeret enni. Mi most vacsorázunk. Ma ebédeltünk és vacsoráztunk. Szeretem a feleségemet, mert /ĉar/ ő is szeret engem /mi + n/ Én vagyok a férje. A jó férjet szeretni kell, igaz? A jó feleséget is szeretni kell.

3. TRADUKU EN ESPERANTON!

a/ Egyetemista vagyok.

.....

b/ Mit fogsz csinálni holnap? Tanulni fogok.

.....

c/ Az eszperantó /tul.név/ könnyű nyelv.

d/ Már olvasok és írok eszperantóul.

.....

.....

e/ Este tévét nézek és olvasok a szobámban./en/

f/ Tanár/nő/ leszek és tanítom a gyerekeket.

.....

.....

4. **SKRIBU ESPERANTE!** Én kövér /dika/ vagyok,ő sovány. A kávé erős /forta/,a tea gyenge. Az eszperantó könnyű /facila/,a magyar nyelv nehéz. Az asztal tiszta /pura/, a tábla piszkos. Június,július és augusztus meleg /tb. sz. - varma/,de január,február hideg. Az első könyv új /nova/, a második régi. Nyugodt /trankvila/vagyok,de te nyugtalan vagy. Én beteg /!/ vagyok,de te egészséges /sana/ vagy.

5. **TRADUKU EN ESPERANTON!**

a/ Szereti a /saját/ könyveit.

.....

b/ Gyűlöli a könyveit /a másét,ffiét/.

.....

6. **LEGU KAJ TRADUKU!**

- Kia estas lia vazo?

- Ĝi estas viola.

- Kia estas la hungara flago?

- Ĝi estas ruĝa-blanka-verda.

- Kia estas la tabulo?

- Ĝi estas nigra.

- Kia estas la muro?

- Ĝi estas blanka.

- Kia estas la oceano?

- Ĝi estas blua.

- Kia estas la arbo?

- Ĝi estas verda kaj bruna.

- Kia estas la libro?

- Ĝi estas griza.

- Kia estas via pulovero?

- Ĝi estas flava.

DIRU ESPERANTE!

Milyen a könyv? Barna. Az én könyvem fehér. Mi fekete? A tábla fekete. Mi fekete még? A tábla is fekete és a föld is fekete.* Mondd meg nekem, milyen színű az olasz zászló! A tenger /maro/ vize kék. A kép sárga és kék. Milyen a fal? Az fehér. Milyen a magyar zászló? Piros-fehér-zöld. Milyen az asztal? Barna. Az asztal is barna, a könyv is barna. A fal lila. A pulóverem vörös és kék.

*/kaj...,kaj/

7. RESPONDU!

a/ Ĉu vi estas lernantino?

.....

b/ Ĉu vi ŝatas interesajn librojn?

.....

c/ Ĉu la hundo estas malfidela besto?

.....

8. TRADUKU!

Mia pulovero estas flava. Via libro estas griza. La hundo estas la mia. Tio estas la kato de Petro. Ĝi estas lia kato. Iliaj libroj estas bonaj. Viaj gelernantoj estas diligentaj, sed la miaj estas maldiligentaj.

A te autód nagy, az enyém kicsi. Kié /kiké is - KIÉS/ a ház? Az enyém. A te szüleid is jók. Milyen a mi házunk? A ti házatok szép. Kié a virág? A tanárnő virága. A mi gyerekeink is most reggeliznek. Ők szorgalmasak és mi is szorgalmasak vagyunk. Az autónk kék. A füzetem /kajero/ fehér. Az ő füzeteik lilák. A könyv nem az enyém.

9. **RESPONDU ESPERANTE!**

- Kion li montras? /A kis és a nagy autókat./

.....

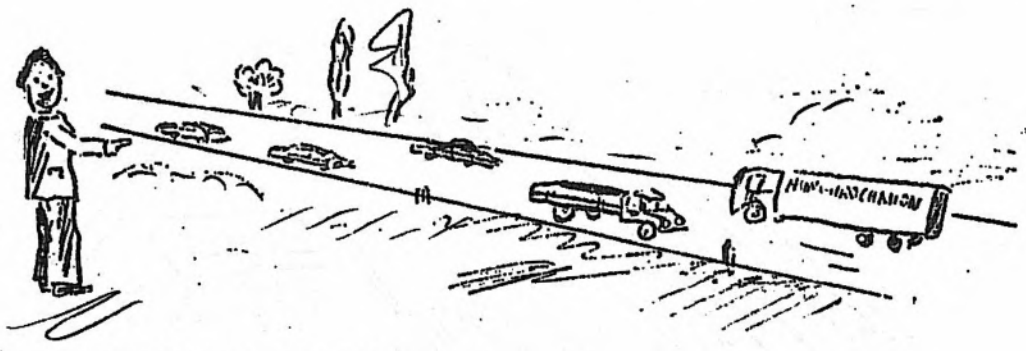

10. **ENSKRIBU ESPERANTE!**

Horizontale

1. olvas, 2. állat- /mn./,
3. arany /oro/ + névelő

Vertikale

1. könyv, 2. vendég /gasto/, 3. állapot- /mn./ /stata/

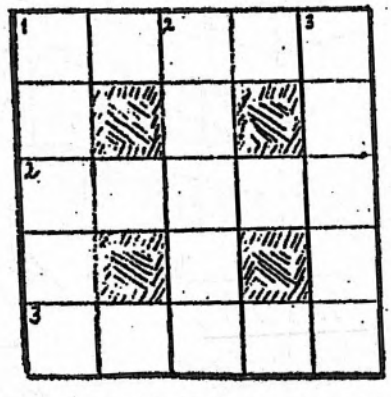

N E F O R G E S U !			
la	UNU	A	aŭto
	VI	A	kalendaro
la	BON	A	libro

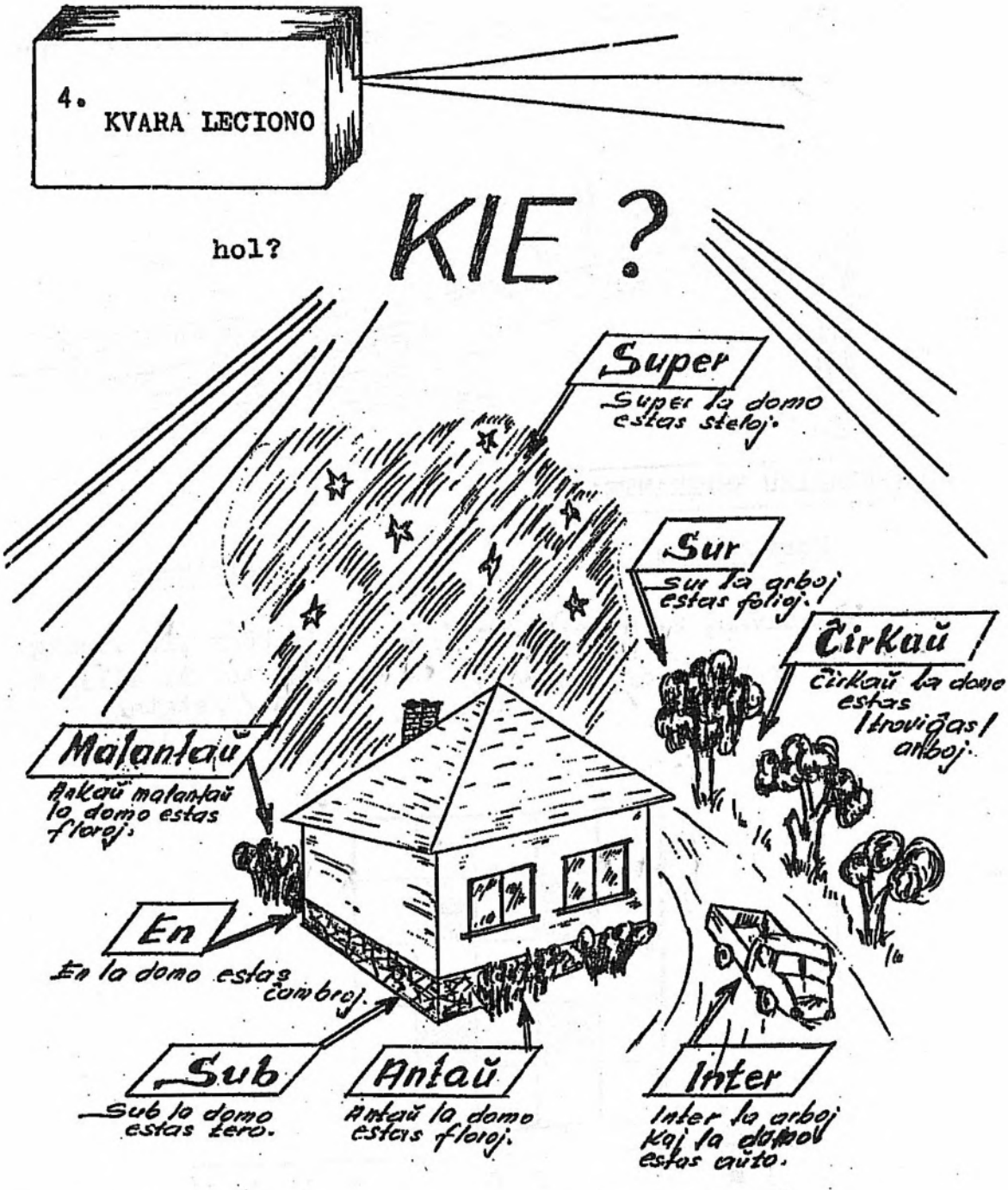

Kie estas la aŭto? Kie trovigas la arboj? Kio estas sub la domo? Kio estas antaŭ la domo? Kie estas la folioj? Kie estas la steloj? Kie estas la ĉambroj? Kie estas la floroj?

SUR

Kie ili sidas?

.....

/a padon - - benko/

Kie staras la profesoro?

.....

/a teremben - - ĉambrego/

ANTAŬ

EN

MALANTAŬ

Kie staras la sinjoroj?

.....

/a kép előtt -- bildo/

Kie iras la hundo?

.....

/az ember mögött/

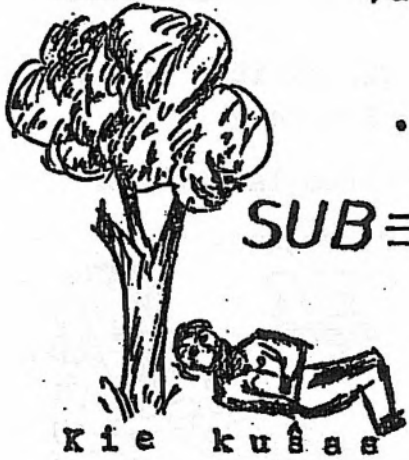

SUB

SUPER

Kie kuŝas Petro?

.....

/a fa alatt -- arbo/

Kie pendas la bildo?

.....

/a fotel fölött -- fotelo/

Paŭlo staras malantaŭ arbo. Homo rigardas bildon. Sub la divano estas kato. Nia hundo kuŝas antaŭ la tablo. La kajero kuŝas super la libroj. Mi sidas sur la tero. En la ĉambro estas mi kaj mia amiko. Floroj estas en la vazo.

ĈIRKAŬ

Kie estas la folioj?

.....

/a fa körül/

INTER

Kie staras sinjoro Tóth?

.....

/Virágh és Kiss úr között/

KUN KIU? PER KIO? ĈE KIO? APUD KIO? PRETER KIO? DUM KIO?

KUN kiu iras la patro?

Li iras kun sia filo.

KUN

PER kio skribas Maria la leteron?

Ŝi skribas la leteron per krajono.

PER

ĈE kio /kie/ sidas la amikoj?

Ili sidas ĉe la tablo.

ĈE

APUD kio /kie/ staras la homo?

Li staras apud la kalendaro.

APUD

La birdo flugis PRETER la gasto.

Ĉu la birdo flugis preter la gasto?

DUM la programo li sidas antaŭ la televido.

Dum kio /kiam/ li sidas tie?

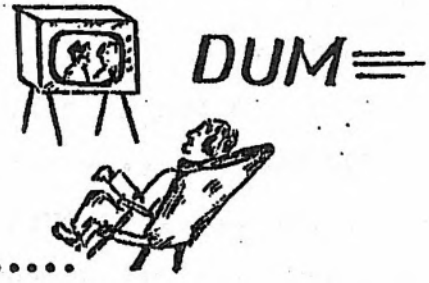

.....

Hol ül Ernő?.....

Az asztalnál. .....

PRETER

Mi mellett mennek el a tanárok? /Egy/ ház mellett.

.....

.....

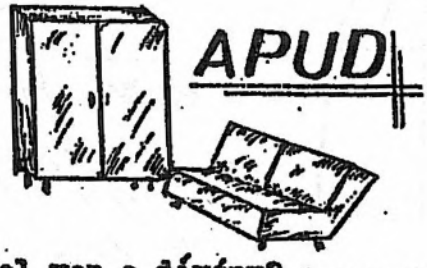

Hol van a dívány? .....

..... A szekrény mellett.

.....

Mivel fog írni Sándor?

.....

Ceruzával. .....

A hallgató felelete alatt /közben/ nyugtalan volt. .....

.....

Kivel ül Mária? .....

.... Péterrel. .....

.....

EKZERCOJ -- EKZERCOJ -- EKZERCOJ

1. TRADUKU!

a ház mellett ..... a virágok előtt .....
..... a fák és a kert között .....
az ember mögött ..... a szülőkkel /együtt/
..... autóval ..... a nagy asztal-
nál..... elmentem melletted .....
..... a fák alatt ..... veled .....

2. ENSKRIBU LA VORTOJN!

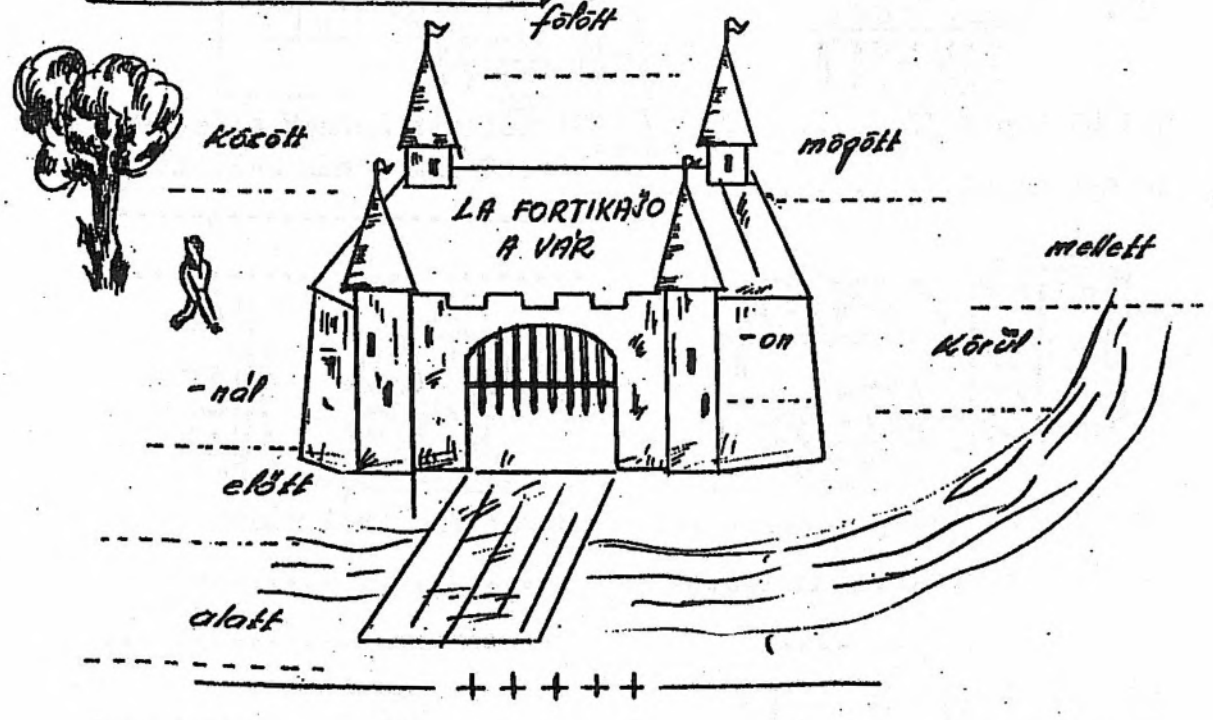

Li sidas sur ĉevalo.

Li rajdas.

PER KIO? /eszköz/

KUN KIO? /társ/

Ĉu li veturas per biciklo? Ne, li iras kun biciklo.

3.

Ekzemplo: Antaŭ la domo estas ĝardeno.
Demando: Kie estas la ĝardeno?

En la ĉambro estas mebloj. Ernesto sidas ĉe la tablo.

.....

Malantaŭ mi sidas miaj gestudentoj. Li ludas kun mi.

.....

Super ni estas la ĉielo. Ŝi lernas en la lernejo.

.....

La geknaboj nun iras preter la kulturdomo.

.....

Sur la tablo kuŝas la kajero, la krajono kaj la libro.

.....

4. TRADUKU!

a/ A tanárképző főiskola /pedagogia instituto, altlernejo/ magyar - orosz szakán /fako/ tanulok.

.....

b/ Csoportunkban 15 hallgató /ge-/ van.

.....

c/ Péter /egy/ nagy fa mellett fut.

.....

d/ A vonat /vagonaro/ szép tájak mellett megy /veturas/.

.....

e/ A műsor közben /alatt/ szólt /sonis/ a zene.

.....

f/ Fölöttünk vannak a csillagok,alattunk a fekete föld.

.....

g/ Körülöttünk /van/ a szép természet /naturo/.

.....

h/ Ceruzával írunk /oni!/,fülünkkel hallunk.

.....

i/ A kislány mellettem áll. A fiú elment mellettem.

.....

j/ A szekrény és az asztal között vannak a virágok /egy/ vázában. .....

k/ Előadás alatt rád gondoltam /pensi pri.../.

.....

5. ENSKRIBU LA NECESAJN VORTOJN!

1. ..... la domo staras multaj homoj.
2. ..... la bruna tablo kuŝas la kato.
3. ..... mi iras Petro,kaj ..... mi venas Ladislao.
4. La patro promenas ..... siaj gefiloj.
5. ..... la studentinhejmo /kolegio/ kreskas altaj arboj.
6. Nun mi estas ĉe mia fianĉo. ..... kiu mi estas?
7. Nun mi estas ..... mia bopatrino. Je feliĉo /bedaŭrinde?/ ŝi ne loĝas ..... ni.
8. Mi sidas ..... la arbo. ..... mi sidas mia amiko.

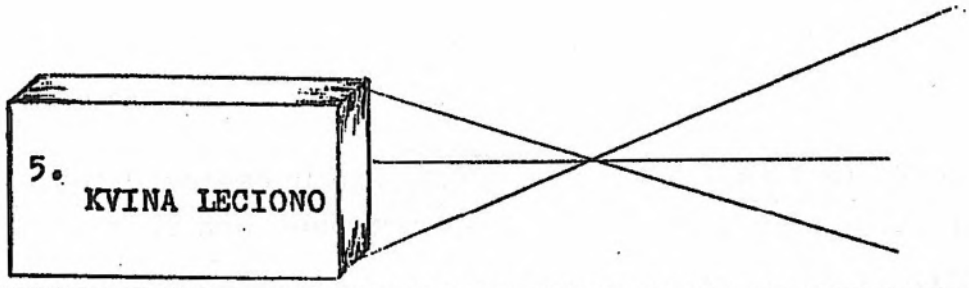

AL, EKSTER, KONTRAŬ, KROM, ANSTATAŬ, PRI, SEN — KIU, KIO

AL kio li iras?

Li iras al la lernejo.

Kion donas la patrino **AL** sia filo?

Ŝi donas al li ĉokoladon.

Petro estas **EKSTER** la domo.

Ekster kio /kie/ estas Petro?

KROM la divano, en la ĉambro estas ankaŭ bildo, libro, lampo kaj tablo.

Ĉu krom la divano estas tie tablo?

KONTRAŬ kio batalas la hundo?

Ĝi batalas kontraŭ la kato.

Eva ne rigardas la futbalmeĉon. **ANSTATAŬ** tio ŝi legos libron. Ĉu vere?

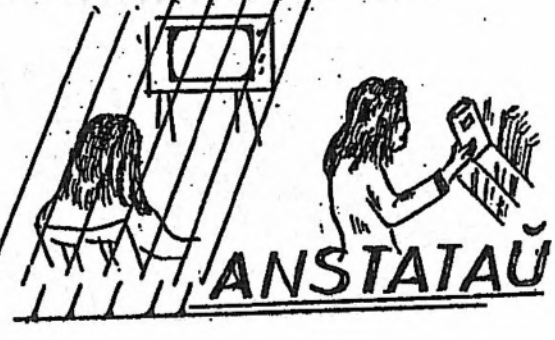

Ili parolas PRI ŝi.
Pri kiu ili parolas?

PRI

SEN kiu promenas Petro?
Li promenas sen Erika.

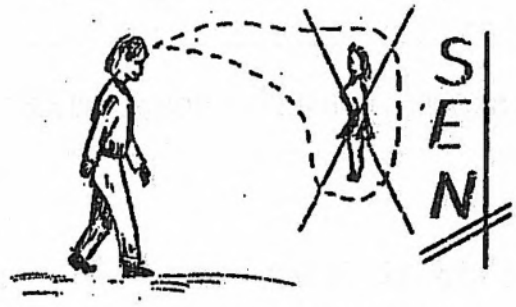

Mi ellen vannak a tabletták? .....
tablojdoj.
Azok /ők/ torokgyulladás ellen vannak. .....
angino.
KONTRAŬ

Ki felel ma? .....
..... Péter helyett ma Henrik felel. .....
.....
ANSTATAŬ

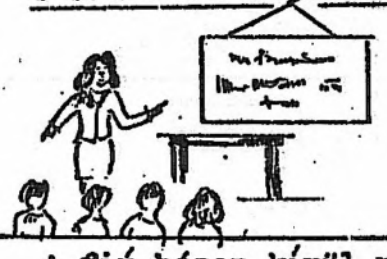

Újságokon kívül itt könyvek is vannak .....
.....

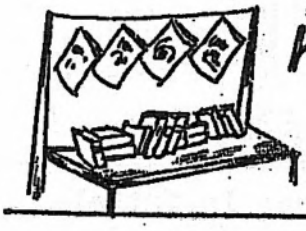

KROM

A fiú házon kívül van.
.....

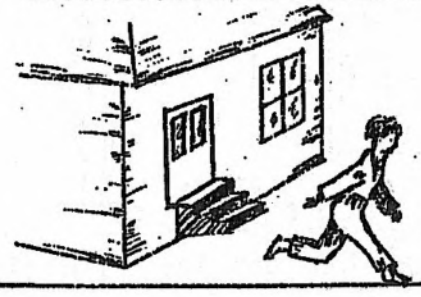

EKSTER

A hallgatók a barátnőjükről beszélnek. .....
.....

PRI

Ildikó kabátban.
.....

SEN

Ildikó kabát nélkül.
.....

Ki ad csokoládét a fiainak?

.....

Az anya ad csokoládét a fiainak.

.....

Kihez /ki felé/ megy Péter?

.....

Az orvoshoz megy.

.....

TRA, TRANS, DE, EL, PRO, POR, MALGRAŬ, LAŬ, JE, ĜIS, POST < KIU / KIO

Li iras TRA la placo.

Mi loĝas TRANS la montoj.

Li ricevis leteron DE sia amiko.

edzino DE Petro

Li venas EL la lernejo.

– Koran dankon PRO la kafo!

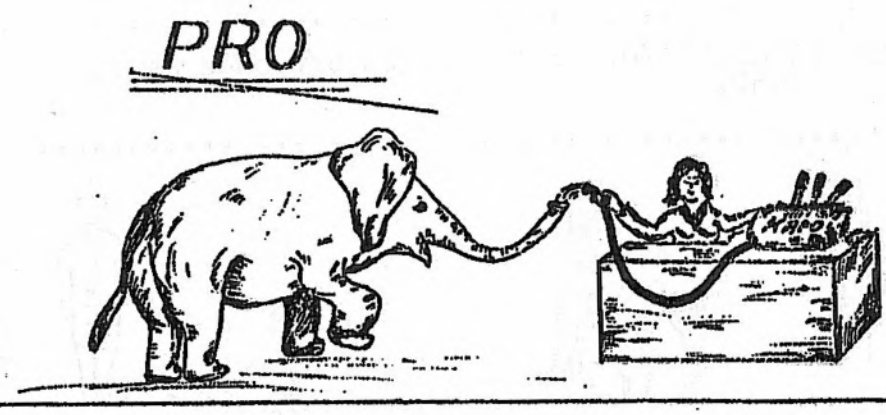

MALGRAŬ la kverelo ili estas bonaj amikoj.

Li: – Mi vivas POR vi!

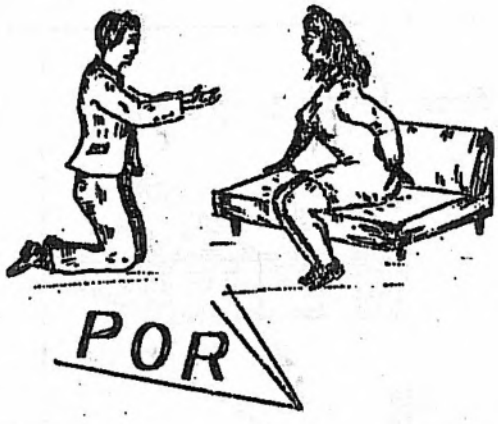

Ŝi: Karlo, vi diris, ke vi alvenos nur je la deka!!!

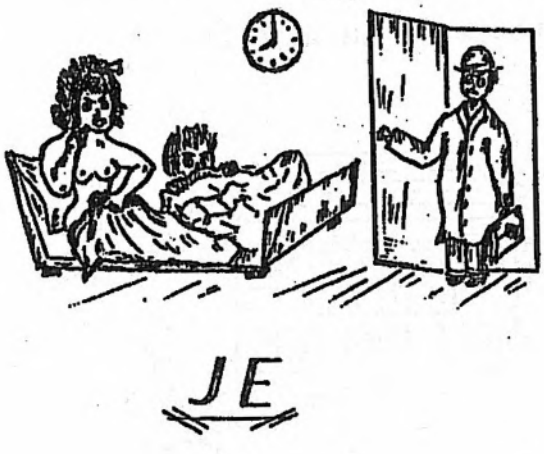

LAŬ kutimo li volas esti bela ankaŭ nokte.

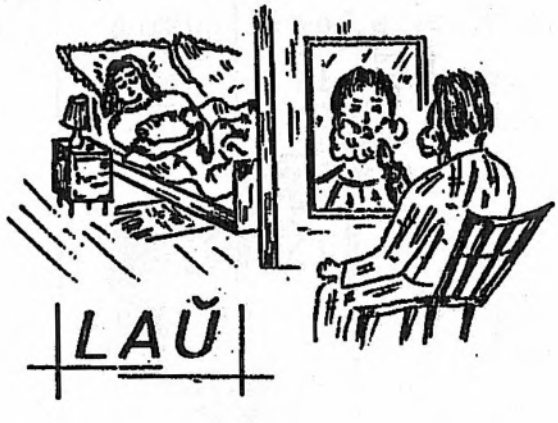

Li iras el sia domo ĜIS
la montoj.

ĜIS

De la unua ĜIS la dua...

/horo/

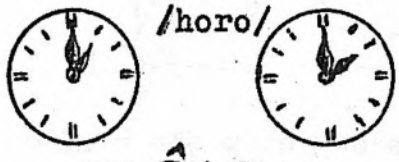

ĜIS

Ni revenos POST
du horoj.

POST

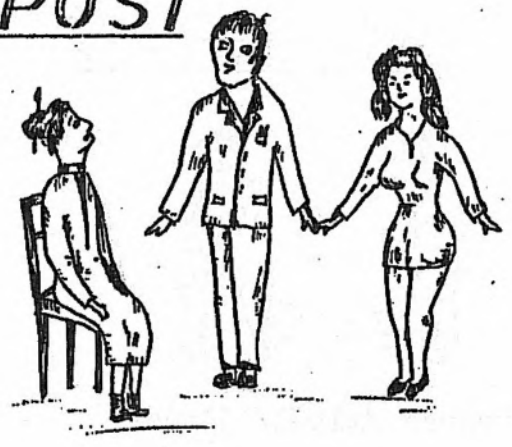

==========

Tőle kaptam, de neked adom.

.....

DE

Olga férje focizik.

.....

DE

A férfiak: - Szerintünk boldogok.

.....

LAŬ

Köszönöm a kellemes filmet.

.....

PRO

Ki van a falon túl?

.....

TRANS

Ennek ellenére barátságos!

.....

MALGRAŬ

Honnan /miből/ jönnek?

.....

A házból. .....

Három órától nyolcig.

.....

A kultúrházig mentünk.

.....

Bocsánat, ez nem Önnek van, hanem az állatoknak.

.....

.....

A házasság után jön a bébi.

.....

A kislány átmegy az utcán.

.....

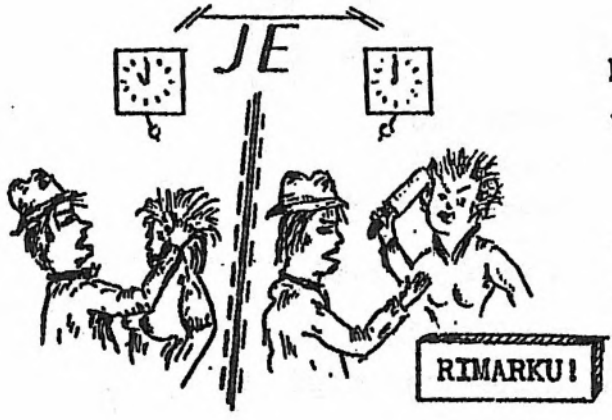

Ma tizenegykor és tizenkettőkor veszekedett a felesé-gével.

.....

.....

je la lasta fojo	-	az utolsó alkalommal
je kioma horo?	-	hány órakor?
je via sano!	-	egészségedre!
je mia ĝojo	-	örömömre
esti je dispono	-	rendelkezésre állni
je unu kapo pli alta	-	egy fejjel magasabb

++++++++++++++++++

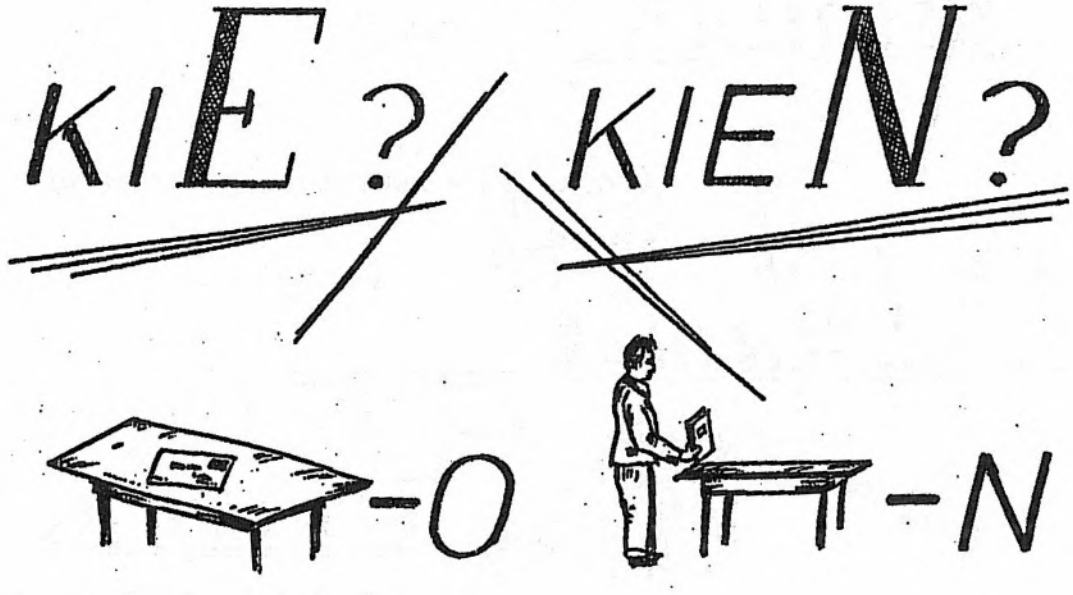

La koverto estas SUR LA TABLO.

Li metas la libron SUR LA TABLO N

-O

TRADUKU!

-ON

a ház előtt	a ház elé
a fák körül	a fa körę
bent van a szobában	bemegy a szobába
a virágok között	a virágok közé
fölöttünk	a fák fölé
a főiskola mögött	a főiskola mögé
a füzet alatt	a füzet alá
az utcán túl	az utcán túlra

óóóóóóóóóóóóóóóóóóó

- Pardonu,panjo,ĉu mi povas diri al vi,ke mia patro estas viro?

FOKOZÁS

alapfok

- Bonvolu,sinjoro ĉefo!

középfok

- Bonvolu! La vojo estas libera.

felsőfok

EKZERCOJ -- EKZERCOJ -- EKZERCOJ

1. TRADUKU!

rajtunk kívül ..... tőlem ..... nélkületek .... rólatok ..... nyolc órakor ..... la ..... ebéd után ..... az iskolából ..... számodra ..... /te/érted ..... nektek ..... Péter virágai ..... a rossz idő/járás/ ellenére ..... az utcán át ..... a folyón túl ..... öttől hétig ..... la ..... ĝis la ..... egészségére! ..... hozzám .....

2. DEMANDU! Ekzemplo: Li venas de la kulturdomo. Demando: De kio /de kie/ li venas?

Krom ni ĉi tie estas ankaŭ Eva. Ŝi alvenis el la institu-
.....
to. Ni iros al la centro. Ni pensas pri la agrabla vespe-
.....
ro. Anstataŭ Petro nun mi "amindumas" ŝin. Ankaŭ en ja-
.....
nuaro ni ekskursis kune al la montoj. Dum la ekskurso ni
.....
fartis bone. .....

Ni parolis /konversaciis/ pri niaj geamikoj. Ili
.....
estas diligentaj. Morgaŭ ili venos al ni.
.....

3. TRADUKU EN LA HUNGARAN LINGVON. SE VI ESTAS LACA, BONVOLU NUR LEGI LA TEKSTON!

La kato sidas en la ĉambro. Ĝi ne ŝatas la hundon. — La hundo estas granda kaj malbela besto - ĝi pensas. Nun ĝi kuŝas sur la tablo.

LA KATO: - Antaŭ mi staras la televido. Ankaŭ mi ŝatas rigardi ĝin. La programoj estas interesaj. Sed mi estas tre maltrankvila, kiam oni montras hundojn. Mi deziras vivi sen hundoj... Mi ne lernis en lernejo, sed mi estas saĝa: hundo estis, estas kaj estos ĉiam hundo. Nun mi kuŝas sub la malgranda ŝranko. Ĉi tio estas mia nova loko. Nun mi estas ekster la ŝranko. Mi havas riĉan amikon. Li estas homo. Li donas al mi panon, kolbason kaj akvon. Mi loĝas en la ĉambro kun li. Mi iras al la pordo. Apud la pordo troviĝas divano. Mi atendas mian amikon. Nun li batalas kontraŭ la hundoj. Mi jam kuŝas ĉe la pordo. Mi dormos. Ĝis revido!

4. BONVOLU TRADUKI LA TEKSTON !

a/ Péter helyett en fogok neked segíteni.

---

b/ 28-án rajtad kívül még ott lesz Marika barátnője is.

---

c/ Kitől kaptad a csokoládét? A barátnőmtől.

---

d/ Harcolunk a békéért,a boldogságért.

---

e/ Mi is harcolunk a háború ellen,a békéért.

---

f/ Nélküled mindig hidegek az éjszakák.

---

g/ Gyere át velem az utcán. Te is jössz,Péter?

---

h/ Kívánságod szerint megjöttem. Hogy vagy?

---fartas?---

i/ Reggeli után veletek együtt megyünk játszani.

---

j/ A folyón túl lakom. És te? Te is a közelben laksz?

---

k/ Köszönöm Önnek Szimonov Nappalok és éjszakák c. könyvét.

---

l/ Hol voltál? Honnan jössz? Hová mégy? Kivel mégy?

---

5. TRADUKU LA TEKSTON EN ESPERANTON. VI POVAS EĈ RIDI. ĴAJNAS AL NI,KE TAMEN VI NE RIDOS,ĈAR LA TEKSTO NE ESTAS TIEL INTERESA.

Hogyan ismerkedtem meg a férjemmel?

Esett az eső. Ő /ffi / az utcán állt. Valószínűleg várt valakit. Én a könyvesbolt előtt álltam. Az eső nagyon esett,de ő csak állt és várt. Hirtelen egy kis kutya futott oda hozzá. Ő megfogta és odahozta /nekem/.

- Az öné ez a kutya,asszonyom? Egyébként,bocsánat,teljesen mindegy kié,mert így megismerkedhetünk. A kutya jókor futott ide...

6. TRADUKU! ĈU VI NUN DEZIRAS TRADUKI KAJ NE PROMENI?

Kedves Anyal Jól érzem magam. Remélem már felgyógyultál. Holnap Debrecenbe utazunk Kati barátnőmhöz. Tudod,akinek Kovács Sándor udvarol. Köszönök mindent,majd Varsóból /Varsovio/ is írok. Debrecenből megyünk Lengyelországba /Pollando/ István kocsijával. Csókol lányod

Eta

7. LEGU KAJ TRADUKU LA TEKSTON /LA LETERON/!

Kara Helena!

Mi tre ĝojas al via letero. Ĉu vi ricevis la mian? Kial mi demandas tion? Ĉar vi ne skribis al mi pri viaj parencoj.

En Hungario estas jam printempo. Hieraŭ estis ankoraŭ vintro, sed la kalendaro montras printempon. La vetero estas bona: estas varme, la suno brilas. La aero estas freŝa. Frumatene mi gimnastikas ĉiam antaŭ nia domo.

Mi ofte laboras en nia ĝardeno. Vi scias, ke mi ŝatas la naturon. Post laboro mi promenadas.

Mia filino lernas bone en la pedagogia instituto. Krom diversaj studobjektoj en ŝia grupo oni lernas ankaŭ Esperanton. Ŝi devas lerni ĝin diligente. Somere kaj aŭtune, kiam ni estos kune kun vi, ŝi jam parolos flue Esperante.

Ĉu vi nun ripozas? Kiel vi fartas? Kion vi faris /faras/ dum la ripozado? Skribu al mi pri ĉio. Mi atendas vian rapidan respondon. Transdonu miajn salutojn al viaj gepatroj kaj geamikoj.

Kun amika/j/ saluto/j/

via Zita Nagy

Eger, la 21-an de marto 1994

8. TRADUKU EN ESPERANTON!

a ház fölött .....a ház fölé .....
a díványok között ..... a kanapék közé .....
..... a kert mögött ..... mögém ...
..... a szobába ..... a klubban .....
..... a nyakam köré /kolo/.....

körülöttünk ..... az asztalra ..... a Vörös téren ..... a nagy füzet alá .... házunk fölött ..... a rádió elé ..... a virágoskert előtt .....

9. TRADUKU LA LETERON EN ESPERANTON!

Kedves Péter! Eger, 1994. márc. 30.

Leveledet megkaptam és nagyon köszönöm /azt/ /danki iun (al iu) pro io/. Városotok gyönyörű /belega/! A képeslapokon a régi műemlékek /historia monumento/hasonlítanak a mieinkhez /simili al io/.

Holnap Budapestre utazom. Szeretem a pénteki utazásokat. A vonatban /vagonaro/mindig érdekes könyveket olvasok, levelet írok, nézem a szép tájakat /pejzaĝo/. A fővárosban /ĉefurbo/ délelőtt /antaŭtagmeze/az egyetemen /universitato/ tanulok, délután /posttagmeze/moziba megyek /iri al .../, este tévét nézek a szállodában /hotelo/ vagy a társaimmal /kamarado/ együtt táncolni megyünk /danci/.

Júniusban vagy júliusban fejezem be az egyetemet, utána /poste/ a Balatonnál fogok nyaralni /ripozi/.

Várom részletes /detala/leveledet. Írj mindenről!

Marika

10. KIEL ONI DIRAS KAJ SKRIBAS?

Te vagy a legszebb a családban. Ki itt a legokosabb? Te jobb vagy,mint /OL/ én. A papír fehér,mint /kiel/ a hó. Jobban dolgozol,mint ő.

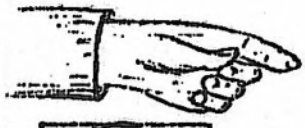

11. DEMANDU!

Ekzemplo: Mi loĝas en urbo Eger. - Kie Vi loĝas?

Mi estas studentino en la tria kurso. Nia kolegio tro-
viĝas sur la strato Leányka. En la ĉambro mi loĝas
kune kun miaj samkursaninoj. Ni loĝas sur la
tria etaĝo. Apud ni estas la klubejo,kie oni povas
kartludi,ŝaki,legi,bilardi,rigardi televidprogramojn,
aŭskulti radion,konversaciadi. Oni restas en la klub-
ejo ĝis noktomezo.

12. DIRU KELKAJN FRAZOJN PRI LA BILDETO!

(al)veni hejmen - haza érkezni
hejme - otthon
hejmo - az otthon
valizo - bőrönd

6.
SESA LEĈIONO

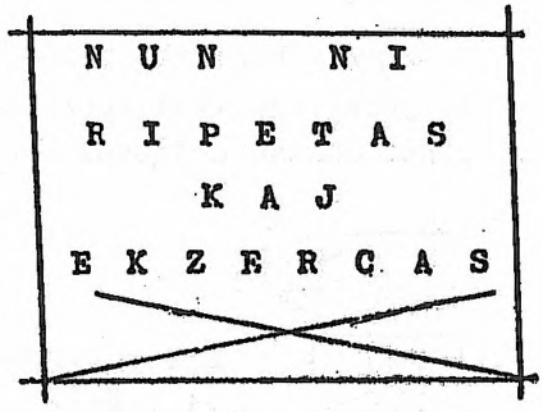

1. BONVOLU RESPONDI!

Kiu vi estas? ..... Kio vi estas?

..... Kie vi loĝas? .....

..... Kie vi lernas /studas/? .....

..... Ĉu vi havas edz/in/on? .....

Kion vi faras en libera tempo? .....

..... Kia estas la lingvo Esperanto? ..... Kial?

Ĉar .....

Kioma tago estas hodiaŭ? .....

Kioma tago estis hieraŭ? .....

Kion vi faras nun? .....

Kia estas la hodiaŭa vetero? .....

Kiam vi naskiĝis? .....

INIA SVATUIAS NI GRATULIAS VIN!

BONEGE! BONE!

2. BONVOLU RIPETI LA UNUAJN KVIN LECIONOJN!

Ni renkontiĝos post tri horoj.

Nun estas la dekunua antaŭtagmeze.

Ni renkontiĝos /renkontos/ je la dua posttagmeze.

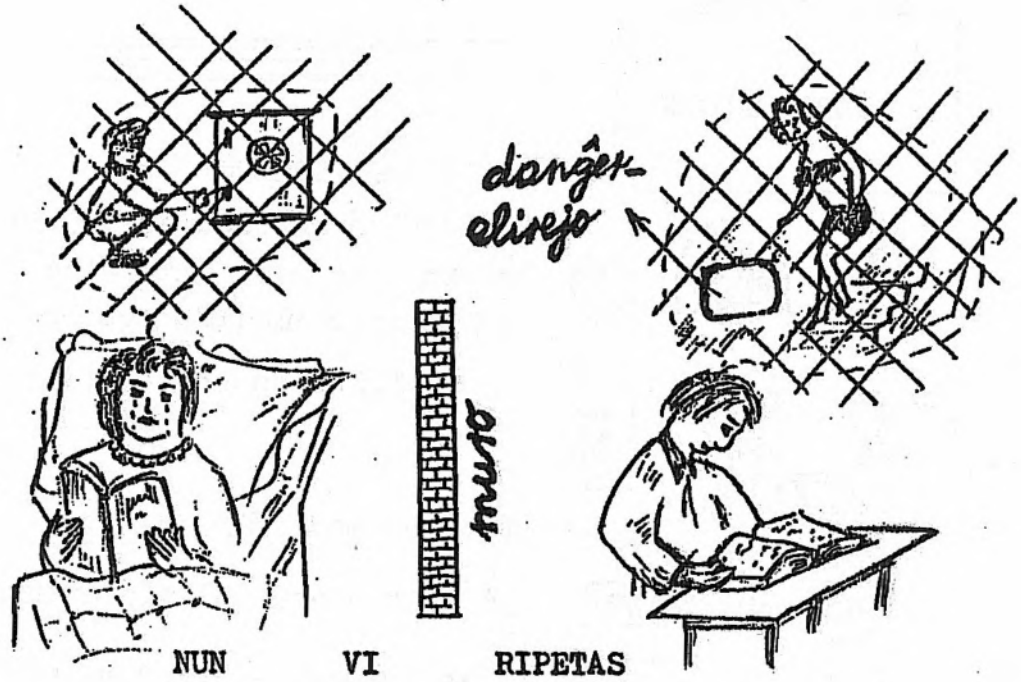

NUN VI RIPETAS

-O	-A	-E	KIU?
			KIO?
			KIAM?
			KIEL?
-J	-N		KIOM/A/?
			KIE/N/?

ĈU TIO ĈI

AL ANSTATAŬ PRI ĜIS SEN PRO POR

LAŬ EKSTER TRA TRANS DE EL JE MALGRAŬ POST KROM

PRETER ĈE INTER

KONTRAŬ SUR EN ANTAŬ MALANTAŬ SUB APUD SUPER DUM

ĈIRKAŬ KUN PER

-AS
-IS
-OS
-U!
-I

-IST -IN GE-
MAL- PLI PLEJ

7. SEPA LECIONO

RENDEVUO

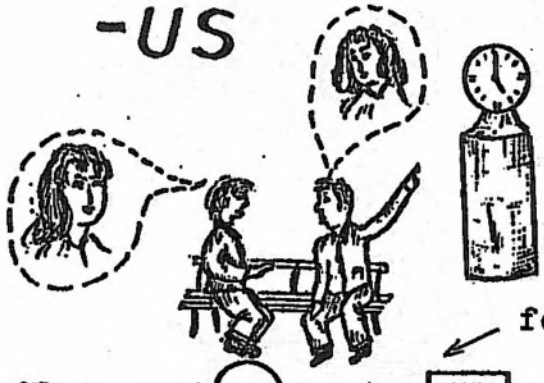

La fraŭloj ankoraŭ atend(US) la fraŭlinojn, se ili, Petro kaj Roberto, hav(US) tempon.

feltételes mód jelen idő

feltételes mód múlt idő

Klara est(US) rakont-[INTA] pri la rendevuo al sia amikino, se ŝi est(US) ir-[INTA] al la rendevuo. /Tiam ŝi estis okupita./

ESTUS -INTA(J)

Ankoraŭ Maria kaj Eva est(US) ir-[INTA][J] al la rendevuo, se ili est(US) hav [INTA][J] liberan tempon.

A társalgásban gyakran összevont alak van: HAVINTUS, IRINTUS.

TRADUKU! TRADUKU!

olvasnék ---------- olvastam volna ----------

kérnék ---------- kértünk volna ----------

tetszene ---------- tetszett volna ----------

írnék ---------- írtam volna ----------

mennénk ---------- mentünk volna ----------

beszélne ---------- beszélt volna ----------

örülne ---------- örült volna ----------

TIEL ONI DEMANDAS

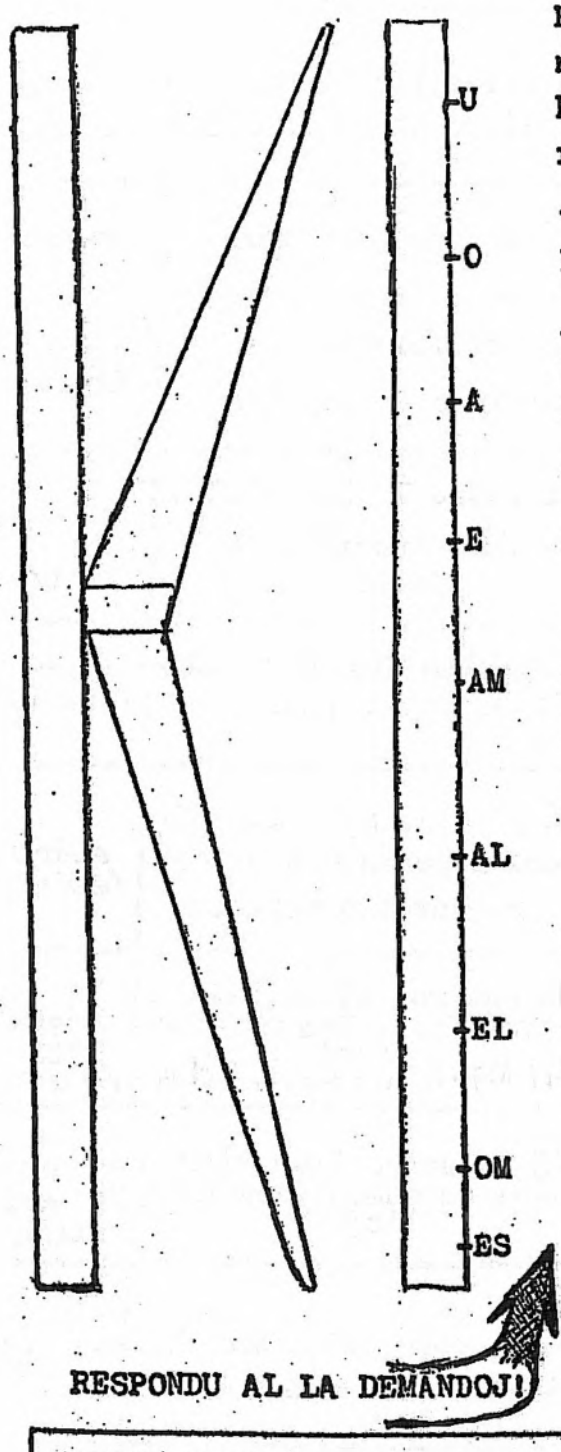

-U	Kiu vi estas? En kiu tago ni ekskursos? Petro, kiu hieraŭ lernis multe, hodiaŭ respondis bone.	ki, aki, melyik
-O	Kio vi estas? Kion vi scias?	mi
-A	Kia estas la hungara flago? Kia estas via amikino?	milyen
-E	Kie vi loĝas? Kie vi lernas?	hol
-AM	Kiam vi lernos Esperanton? Kiam vi ripozos?	mikor
-AL	Kial vi lernas Esperanton? Kial vi lernas la rusan lingvon?	miért
-EL	Kiel vi lernas Esperante? Kiel oni diras hungare: "Ĉu vi ŝatas danci?".	hogyan
-OM	Kiom da personoj estas en via grupo?	hány, mennyi
-ES	Kies libro ĝi estas?	kié

RESPONDU AL LA DEMANDOJ!

KIOM? KIEL? KIES? KIU? KIO? KIAM? KIE? KIAL? KIA? KIU?

HÁNY? MENNYI? HOGYAN? MIÉRT? MELYIK? HOL? AKI? KIÉ? MI?

TIEL ONI MONTRAS

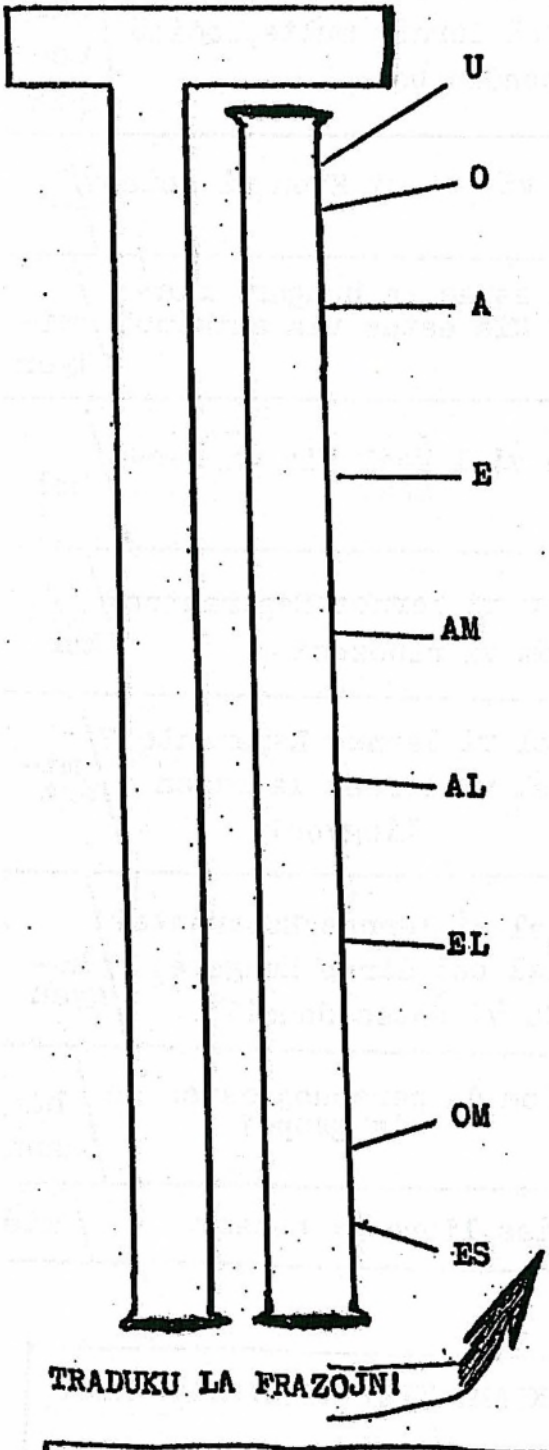

Kiu vivos,tiu vidos. Tiu libro estas la mia.	ez a/z/ az a/z/
Tio ne interesas min.	az /ez/
Kia ago,tia pago. Mia plano estas tia.	olyan ilyen
Tie estas la instituto. Tie /ĉi/ trovi**ĝ**as la placo.	ott /itt/
Tiam,kiam tiu afero okazis,mi estis juna.	akkor /ekkor/
Mi parolas ankoraŭ malbone Esperante tial,ĉar mi ne havas praktikon.	azért /ezért/
Mi montros al vi,kiel vi devas fari. Bonvolu fari tiel. Mi legas tiel bone, kiel vi.	úgy így /olyan/
Vi ne scias tiom,kiom mi. Kiom da homoj,tiom da gustoj.	annyi nyi /ennyi/
Kies poŝo estas malplena, ties vivo estas malgaja.	akié azé

TIES TIAM TIU TIA TIO TIE TIOM TIEL TIAL TIES TIA
OLYAN AZÉRT OTT AZÉ ILYEN ÚGY AKIÉ AKKOR ANNYI AZÉ

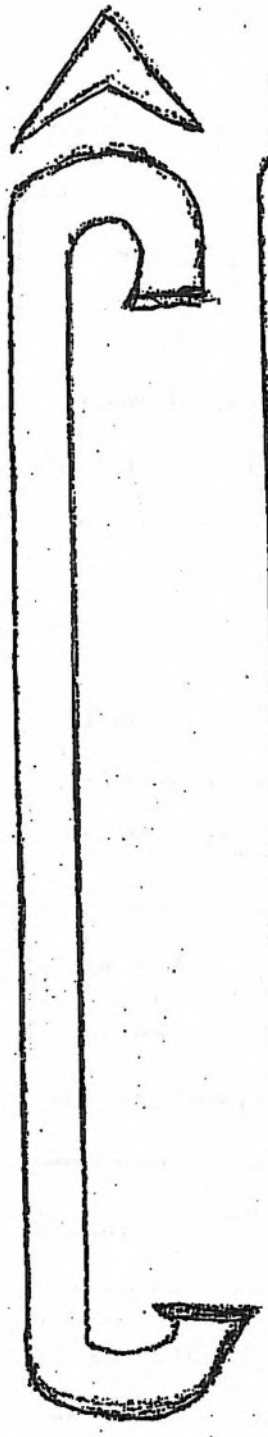

TIEL ONI KOLEKTAS

UU
OO
AA
EE

AM
AM

AL
AL

EL
EL

OM
OM

ES
ES

Morto ne distingas, ĉiujn egale atingas.	mindenki
Mi deziras al vi ĉion bonan.	minden
Ĉia dono estas bono.	mindenfajta, mindenféle
Esperantistoj ĉie trovas amikojn.	mindenütt
Ne ĉiam per ago mezurigas sago.	mindig
Tio estas ĉial konsilinda.	mindenért
Ĉiel li provadis malfermi la pordon.	mindenképpen
Kiom da pomoj vi deziras? Ĉiom.	mindannyi
Esperanto estas ĉies proprajo.	mindenkié

TRADUKU LA FRAZOJN!

ĈIES ĈIO ĈIOM ĈIA ĈIEL ĈIAM ĈIAM

MINDENKÉPP MINDENKIÉ MINDENKI MINDEN MINDENFÉLE

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

ESPERANTO ESTAS ĈIES PROPRAJO. ESPERANTO ESTAS ĈIES PROPRAJO.

EKZERCOJ +++ EKZERCOJ +++ EKZERCOJ

R I M A R K U!		
mutató névmás + határozott névelő = TIU	Az a ház nagy.	- TIU domo estas granda.
	Abban a házban.	- En TIU domo.
mutató névmás /alany szerepében/ = TIO	Az ház.	- TIO estas domo.
	Ez ő.	- TIO /ĉi/ estas li.

1. TRADUKU!

Kié ez a füzet? Mindenki elment /foriri/? Miért tanulsz

---

eszperantóul? Ez a föld mindenkié, aki itt lakik. Ebben

---

a házban laktak szüleim a háborúig /milito/. Azért be-

---

szél még rosszul eszperantóul, mert nincs gyakorlata. Ő

---

nem tud annyit, amennyit én. Milyen könyv ez?[x] Melyik

/milyen/ könyv ez?[xx] Mindenki eljött. Mindig veled

---

leszek. Mindenütt kerestelek. Jó emberek mindenhol van-

---

nak. Az eszperantisták mindenhol találnak barátokat. A

---

békéért harcolunk.

---

[x] tulajdonság - KIA? /mn./
[xx] cím - KIU? /fn./

2. TRADUKU LA TEKSTON!

Felelj a kérdésre /al.../! Olvassa a szöveget! Olvassam? Tanuld, aztán /poste/ használd /uzi/ a nyelvet. Lefordítanám a szöveget, de nincs szabadidőm /libera tempo/. Elolvastam volna a leckét, ha /se/ Ön mondta volna. Ne haragudj /koleri/! Nem haragudnék, ha nem mondtad volna nekem, hogy nem tudsz /povi/ eljönni /alveni/.

3. VERSAĴO POR TIUJ, KIUJ ŜATAS KATOJN.

Reto ROSSETTI

K A T O

Hodiaŭ, dimanĉon matene,
mi sidas ĉe l' fenestro
kaj manĝas matenmanĝon.
Trans la fenestro, ĝardene,
jen kato sidas senĝene,
kvazaŭ sur nesto.
Lumas sukcene
kaj rigardas min senpalpebrume
kataj okuloj du.
Nur tiko de l' vosto priklaĉas,
kion ĝi faraĉas dume.
Kaj ĝiaj okuloj serene
al mi diras:
"Nu?
Ĉu vi miras?
Kion vi nun faras,
faras ankaŭ mi;
Kion mi nun faras,
faras ankaŭ Vi.
Kaj ĉu Vi ĝin faras tiel konvene?"

4. RIDU - KAJ RESPONDU!

- Kion signifas la vorto "fianĉo"?

Juna sinjoro levis la manon kaj diris:

- Fianĉo estas feliĉa sinjoro,kiu havas ringon.

Kaj post tio mi demandis:

- Kion signifas "edzo"?

Maljuna sinjoro levis la manon kaj diris:

- Malfeliĉa sinjoro,kiu havas ringon.

/El la metodo de A. Cseh laŭ la libro de d-ro István Szerdahelyi "Metodologio de Esperanto". p. 88./

TASKO: Ĉu vi scias,kion signifas tiuj vortoj hungare?

BONVOLU ENSKRIBI: fianĉo: ..... edzo: .....

fianĉino: ..... edzino: .....

gefianĉoj: ..... geedzoj: .....

RESPONDU! Ĉu vi havas fianĉ/in/on aŭ edz/in/on?

.....

Ĉu feliĉan? .....

/MAL/FACILA DEMANDO: Kial ŝi /li/ estas /mal/feliĉa? Ĉu ĝi estas sekreto? Pardonu!... Se tio ne estas sekreto...: Ŝi /li/ estas /mal/-feliĉa,ĉar .....

.....

.....kaj tiel plu [x]

5. LEGU KAJ RESPONDU!

Ni sendas al vi niajn korajn bondezirojn: al kelkaj edziĝon,al aliaj eksedziĝon,al kelkaj bebon,al aliaj kateton,al versistoj abunde da rimoj,al geamantoj multe da kisoj,al ĉiuj monon,sanon kaj feliĉon.

Kion vi deziras okaze de la Nova Jaro al vi mem? Kion vi deziras al viaj geamikoj /malamikoj/?

[x] kaj tiel plu /ktp. - ejtsd:kotopo/ stb.

6. LEGU KAJ TRADUKU!

Sylla CHAVES

S O N E T E T O J [x]

I.	II.
Nun:	Jen
maj'	hor'
kaj	por
sun'.	pen'.
Kun	plor'...
gaj'	Ĉen'
kaj	en
jun',	kor'.
Ĉi -	Ĉe
ni	ni
du.	jam
Do,	ne
ho,	vi
ĝu'...	Am'!

7. LEGU, TRADUKU KAJ RESPONDU AL LA DEMANDOJ!

Mi rememoras pri interesa epizodo. Antaŭ kelkaj jaroj mi instruis en Bukareŝto. Bukareŝto estas la ĉefurbo de Rumanio. Post la tria leciono fraŭlino forlasis la kurson. Mi demandis ŝian amikinon: kio estis la kaŭzo? La amikino diris: "Ho, ŝi estis tre malkontenta. Ŝi plendas, ke la kurso estas tre seka kaj malinteresa, ĉar la profesoro instruas nur la vortojn: tablo, muro, fenestro, lampo. Sed ili tute ne estas interesaj vortoj." La respondo kon-

---

[x] Se vi estus poeto, ankaŭ vi povus skribi la vortojn sen "o" / ' = o/.

vinkis min,ke mi devas meti en la kurson pli interesajn vortojn. Sed kiuj vortoj estas interesaj? Por trovi ilin, mi komencis la observadon. Ofte okazis,ke oni petis de mi vortaron. Mi donis vortaron kaj ili serĉis en la vortaro. Mi atente observis,kiu vorto estas la unua,kiun ili serĉas en la vortaro. Kaj mi konstatis,ke tiu unua vorto estis ĉiam la sama: amas.

/El la metodo de Andreo CSEH. Dr. Szerdahelyi István: Metodologio de Esperanto. Tankönyvkiadó,Bp.,1975. p. 84./

---

1. Kie okazis la interesa epizodo? .....
2. Kiam ĝi okazis? .....
3. Kial fraŭlino forlasis la kurson? .....
   .....
4. Kio okazis poste? .....
   .....
5. Kion vi pensas: kial oni ŝatas la vorton "amas"?
   .....
   .....

---

8. RIPETU! ENSKRIBU!

mennyi ..... mi ..... hogyan ..... mint kiel.....
akkor ..... azért ..... mindenkié ..... mindenütt
..... mindenki ..... mikor ..... mindenképp
..... az az ember ..... ez a fa .....
ebben a falban ..... ott ..... azé ..... hol
mindenért ..... mindenféle ..... aki ..... ami
..... milyen ..... miért ..... hány ....itt....

8. OKA LECIONO

ILI ESTAS TABELVORTOJ DE NEDIFINITECO

IU IU	Iu fraŭlino atendas vin.	vki
IO IO	Ion mi volas diri al vi.	vmi
	Mi volas aĉeti puloveron.	vmilyen
	Montru al mi iajn.	
IA IA	Ie ni jam renkontiĝis.	vhol
IE IE		
IAM IAM	Iam mi estis malfeliĉa.	vmikor
IAL IAL	Ial mi ne ŝatas lin.	vmiért
IEL IEL	Iel ni devas trovi lian domon.	vhogyan
IOM IOM	Momente mi havas iom da tempo.	vmennyi
IES IES	Alvenis al la ekskurso ankaŭ ies edzino.	vkié

U O A E AM AL EL OM ES U O A E AM AL EL OM ES U O A E AM

TRADUKU LA FRAZOJN!

IU IO IA IAM IAL IEL IOM IES IU IO

TIEL ONI NEAS

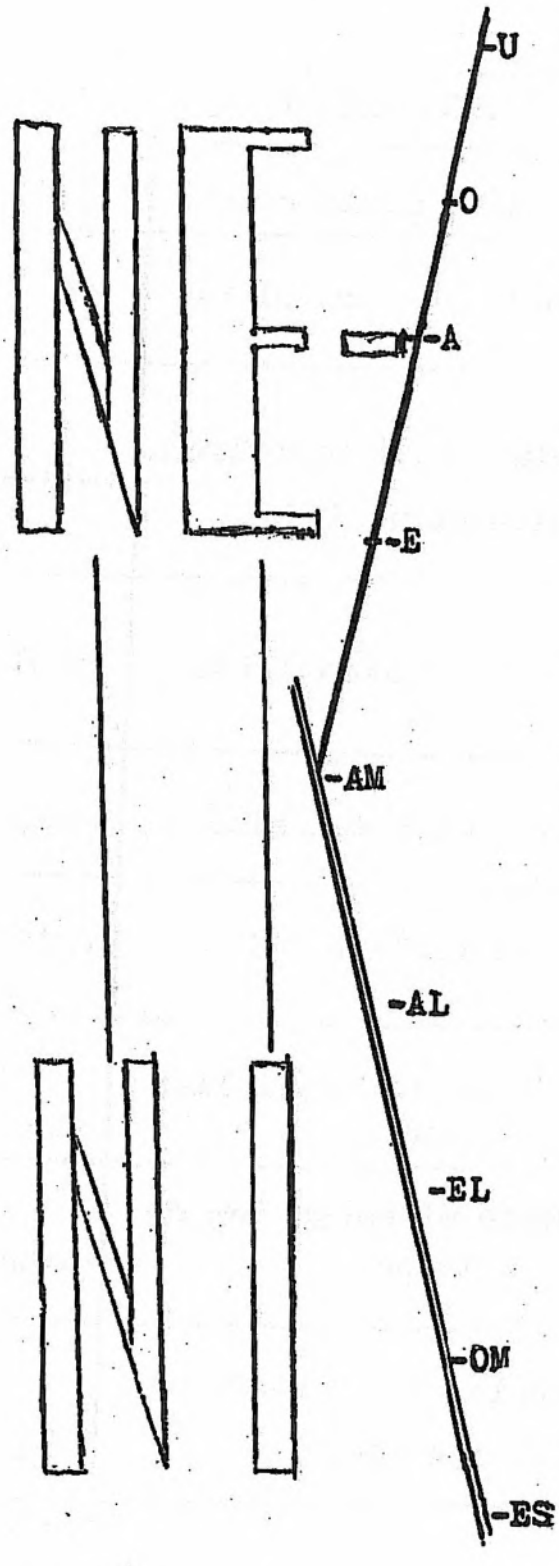

Neniu diris al mi, ke vi alvenos al nia klubvespero.

SENKI

Pli bona io ol nenio.

SEMMI

Krom la verda koloro nenia koloro plaĉas al mi.

SEMMILYEN

Mi nenie trovis ŝin.

SEHOL

Pli bone malfrue ol neniam.

SOHA

Nenial oni faras nenion.

SEMMIÉRT

Neniel oni povas malfermi la pordon.

SEHOGYAN

Mi havas neniom da mono.

SEMENNYI

Nenies opinion mi akceptas blinde.

SENKIÉ

Megjegyzés: Az eszperantóban egyszeres tagadás van. Pl.

Neniam mi vidis vin. - Sohasem láttam önt.

AJN - bár-, akár-; kiu ajn - bárki, kia ajn - akármilyen

NI FARU NOVAJN VORTOJN!

Unua parto

fiŝo

utód

fiŝ (ID) oj

-ID

hundido, birdido, porkido

-ET

kicsinyít

nagyít

-EG

rid (ET) i

ridi

rid (EG) i

rivero	- rivereto	- riverego
plori	- ploreti	- ploregi
ĉambro	- ĉambreto	- ĉambrego

eszköz

-IL

manĝ (IL) oj

skribilo

trancilo, laborilo, ilo

-EJ

hely

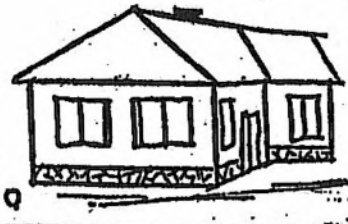

klubejo
laborejo
lernejo

log (EJ) o

TRADUKU LA EKZEMPLAJN VORTOJN!

EKZERCOJ --- EKZERCOJ --- EKZERCOJ

1. TRADUKU LA TEKSTON EN ESPERANTON!

Valamit akarok mondani neked. Mondd meg,milyen a barátnőd! Valahol,valamikor már találkoztunk. Mindenütt kerestelek. Sehol sem láttam őt. /VIGYÁZAT! Az eszperantóban csak egyszeres tagadás van: 'sehol láttam őt'!/ Valamikor franciául is beszéltem,de már elfelejtettem. Az anyósom valamikor még nem volt az anyósom. Bárkivel elmennék sétálni,ha lenne időm.

2. TRADUKU!

Bármit is mondasz,a tanár úrnak még nincs felesége. Senki sem vélekedik úgy,mint /kiel/ te. Semmilyen állatot sem szeretek. Valahány virág nő a kertben,mind a tiéd. Sohasem voltam még Amerikában. Egyáltalán /semmiképp/ nem akarok vele beszélni.

3. ENSKRIBU LA VORTOJN!

inter,paco,nia,mem,poste,kreski,numero,supo,maro,
jes,preta,lasi,ami,viro,pezo,kisi,insulo,utila,pafi

ENIGMO

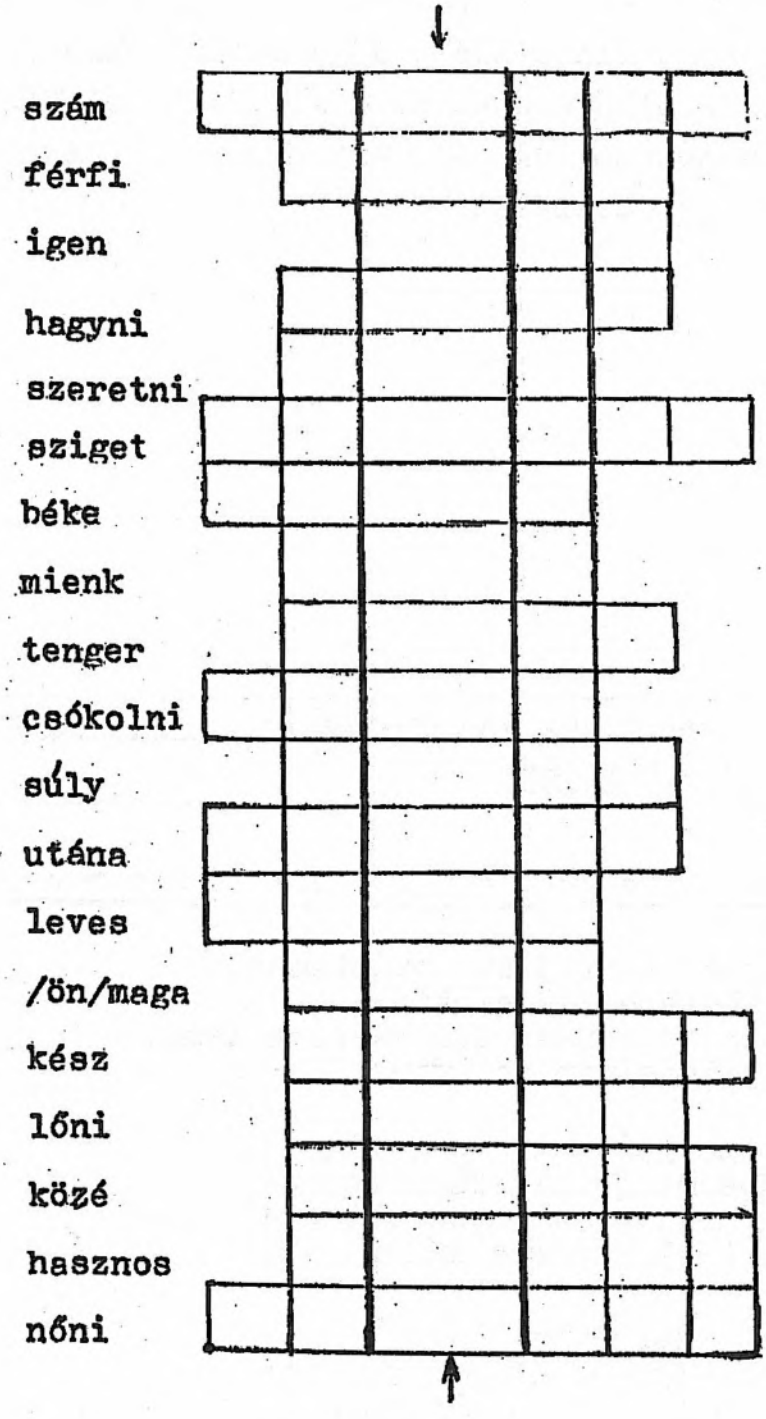

4. TRADUKU LA TEKSTON! ĜI ESTAS FACILA.

Szeretnék veled levelezni. Mikor fogsz levelet írni a barátodnak? Tegnap kaptam meg a levelet. Üdvözletem küldöm Budapestről /-ből!/. Jól vagyok /fartas/. Te hogy vagy? A füzetet az asztalra teszem. Péter Pál mellett megy. Játszanék veled, de most nincs időm. Játszottam volna vele,ha lett volna időm. Ne állj a szék és a dívány közé! Már két hónapja tanulok eszperantóul. Jól értem a szöveget,folyékonyan olvasok,sőt /eĉ/ beszélek.

5. KELKAJ VORTOJ ESTAS SEN "O". TAMEN ĈIO ESTAS KOMPRENEBLA,ĈU?

S. Alimov

B e l a j e s t a s f l o r o j ...

Belaj estas floroj dum printempo,
sed pli bela estas amatin';
se mi ŝin renkontas dum vespera tempo -
tio feliĉigas min sen fin'.

Mia amo loĝas tre proksime;
frapos mi je ŝia fenestret':
"En ĝardenon venu,kerulin',sentime,
mi pri vi sopiras knabinet'!"

Nia vivo estas variebla:
jen printempo venas,jen aŭtun';
venas nuboj nigraj,fulmotondr' sentebla,
jen denove brilas hela sun'.

/El la rusa tradukis A. Tolokoncev/

6. KIEL ONI DIRAS ESPERANTE?

folyó ..... folyam ..... patak ..... ebédlő ..... lakás ..... klubhelyiség ..... munkaeszközök ..... kutyakölyök ..... elefántbébi ..... halivadék ..... madárfióka ..... szobácska ..... előadóterem ..... Egri Leányka ..... sír /ige/ ..... pityereg ..... bömböl ..... garázs /autóhely!/ ..... /garaĝo is!/ lovarda ..... hegyóriás ..... evőeszközök ..... rajzeszközök .....

7. ENSKRIBU LA FINAJOJN!

KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------
KI------	TI------	I------

ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------
ĈI------	NENI------

9. NAŬA LECIONO

NI FARU NOVAJN VORTOJN! NI FARU NOVAJN VORTOJN!

Dua parto

vino lakto pano brasiko pomo ĉerizo

trink(AJ)oj mang(AJ)oj

étel,ital
konkrét dolog
a cselekvés eredménye
-AJ

porkido porkid(AJ)o

poma|o,bovida|o,pentra|o ĉirkaŭa|o infana|o,ova|o

eksministro
eks-sportisto

a volt...
az egykori

erkölcstelen,
hitvány

Li estas la EKS edzo de Eva. Mi estas ĝia nova edzo.

FI viro

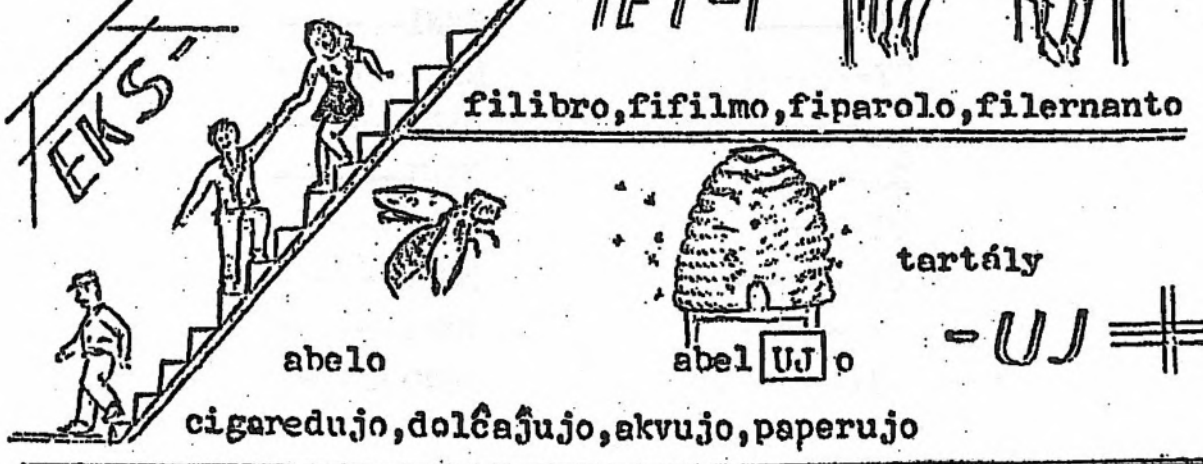

filibro,fifilmo,fiparolo,filernanto

abelo abel UJ o

tartály
-UJ

cigaredujo,dolĉaĵujo,akvujo,paperujo

TRADUKU LA EKZEMPLAJN VORTOJN! TRADUKU LA EKZEMPLAJN VORTOJN!

Oni uzas pli ofte:
figarbo, ĉerizarbo, pirarbo

pomo — pom (UJ) o

(figujo, kokosujo, ĉerizujo, pirujo)

f a

oraszág

Hungar [I] o
Rumanio
Francio

Hungar [UJ] o
Rumanujo
Francujo

-ING

-EM

tartó

plum [ING] o
ingo, cigaringo, fingringo

(hajlam/os/)

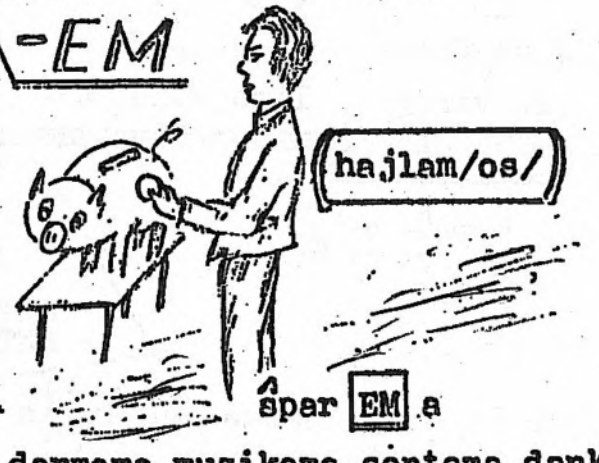

ŝpar [EM] a
dormema, muzikema, sentema, dankema

MIS-

!?

Kiu [MIS] komprenas la situacion?

(rosszul, félre-)

miskompreni, mispaŝi, misuzi, misaŭdi, misfari, mislabori

FÉRFI BECÉZÉSE

-ĈJ

patro - pa[ĈJ]o

Jozefo - Joĉjo

NŐ BECÉZÉSE

-NJ

patrino - pa[NJ]o

Helena - Henjo

-UL

EGYÉN

jun(UL)o /juna fraŭlo,viro/

jun(UL)ino juna fraŭlino,virino/

maljun(UL)o /belulo,diligentulo,saĝulo/

maljun(UL)ino

-EBL

-HATÓ
-HETŐ

TAG,VMIHEZ TARTOZÓ

-AN

Sur la bildo estas vid[EBL]a ĉomo.

demandebla,skribebla

La famili[AN]oj de Veres

klubanoj,klasanoj,grupanoj

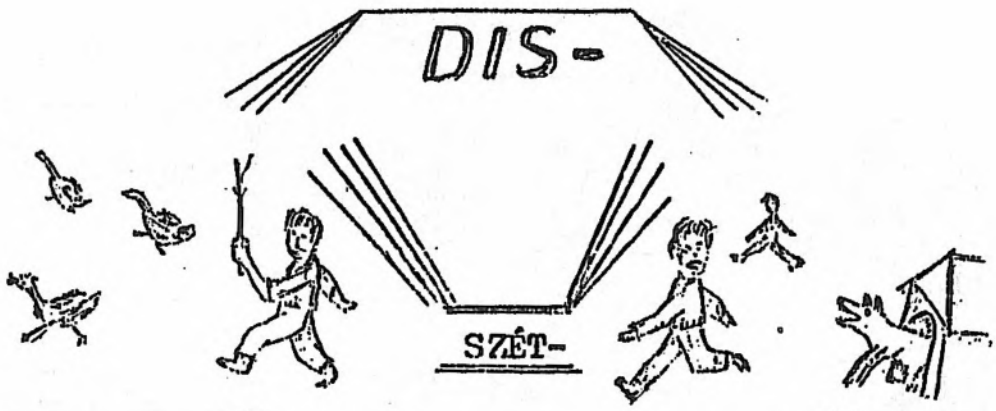

La kokinoj (DIS) kuris. La knaboj (DIS) kuris.

disdoni, distranĉi

---

reskribi reveni, revidi repagi

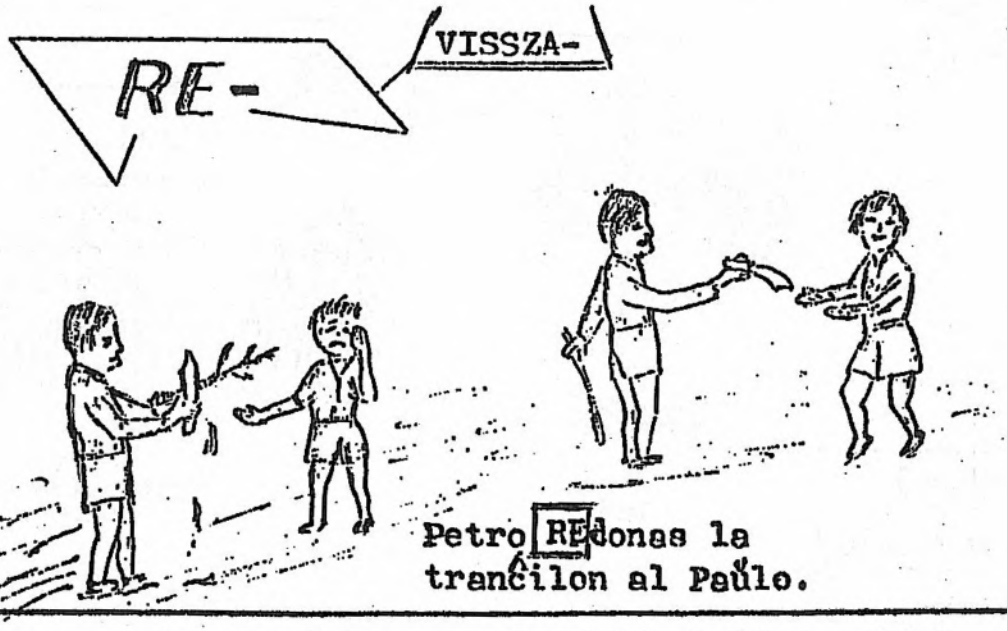

Petro [RE]donas la tranĉilon al Paŭlo.

---

konversaciado /-i/ promenado /-i/ skribado /-i/

Helena parol [AD] as longe.

ŐS, ELŐD

PRA-

prapatro
prapatrino
prahistorio

PRA homo

BO-

bopatro
bopatrino
estas
BO gepatroj

ROKON HÁZASSÁG FOLYTÁN

bofilo
bofilino

-AR

homaro
foliaro
skribilaro

GYŰJTŐ
/egynemű/

arbo

arb AR o

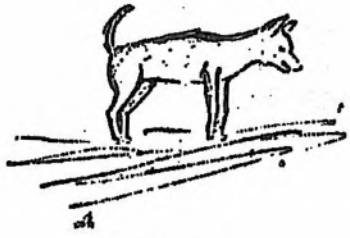

-AĈ

MEGVETÉS
/külsőleg/

hundo

hund AĈ o

fratlinaĉo, arbaĉo, skribaĉo

EL, TOVA

La fratoj FOR iras.
forkuri, forveturi

HÁTRAFELÉ

VISSZA- /irány/

La fratoj RETRO iras.
retropaŝi

VMIVÉ, VMILYENNÉ TESZ

-IG

VMIVÉ, VMILYENNÉ VÁLIK

Kion li faras?

Li dolĉ IG as la kafon.

La kafo dolĉ IĜ as.
/Kio okazas?/

beligi - beliĝi, bonigi - boniĝi, malbonigi - malboniĝi

-ER

panero
fajrero
programero

-SÁG
- SÉG
ELVONT FOGALOM

-EC

beleco,diligenteco,boneco

MÉLTÓ
VMIRE

-IND

La beleco de Eva estas
/ad/mir IND a

aŭskultinda,leginda,verkinda

FŐNÖK,VEZETŐ

-ESTR

- Mi estas la famili ESTR o,
vi iru en la kuirejon!

klubestro,policestro,lernejestro

KEZDÉS

EK-

La virbovo (EK) dancis kaj (EK) kriis: - Hura! Mi ĝis patro!!!

eklerni,ekkanti,ekdormi

határozatlan jelentés

-UM

aer(UM)i	szellőztet
plenumi	teljesít
somerumi	nyaral
brakumi	megölel

-ISM /IZMUS/

humanismo, socialismo, kapitalismo, realismo

-ANDÓ, -ENDŐ
/kötelező/

-END

lern[END]a	tanulandó
legenda	olvasandó
skribenda	írandó

RIPETU! * EKZERCU! * RIPETU! * EKZERCU! * RIPETU! * EKZERCU!

1 FI-1

.....

.....

-EM

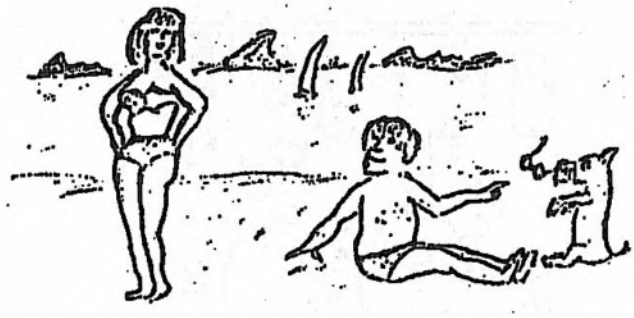

.....

.....

- Ne mondja, hogy hitvány /erkölcstelen/ férfi vagyok, mutassa kérem a diplomáját is!

- Nézze, asszonyom, milyen szolgálatkész kutyám van.

-ĈJ -NJ

1. Ez itt Péterke. 2. Ez itt Évike. 3. Ez itt Pali/ka/.

---

*MIS-

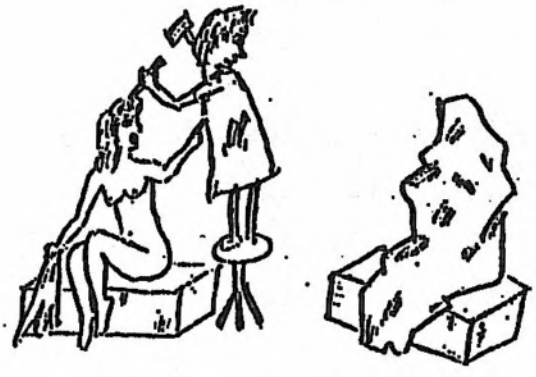

- Mester, Ön félreérti a helyzetet!

-IĜ -IG

- Ebben az országban nem lehet lefogyni. Itt minden hizlal.

---

* -IL -AR

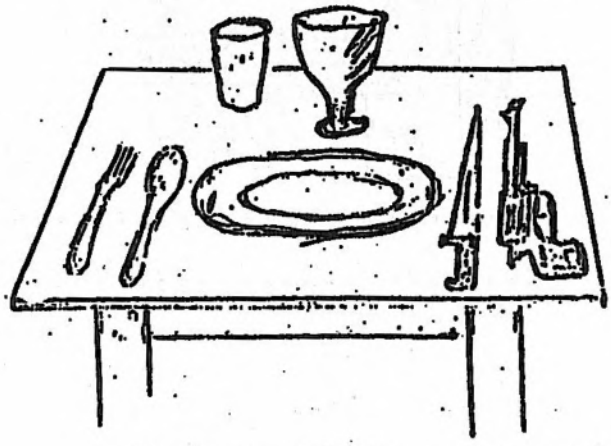

Amikor én főzök, a feleségem ilyen étkészletet tesz az asztalra.

DIS-

Így kell széttörni az értékes vázát.

_____

_____

családtagok

-AN .....

1. apa .....2. anya .... 3. nagyapa ..... 4. nagymama ..... 5. a nagynénéim ..... 6. a húgom ..... 7. én .....

FOR-

-AD

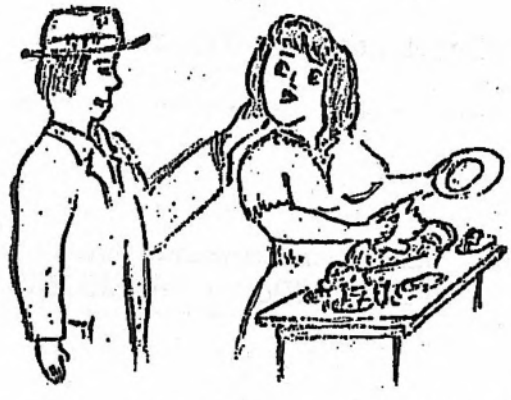

Ez már nem csók,hanem csókolózás.

Angyal vagy,de én elmegyek.

_____

_____

ESTR-

-UL

GE-

Műhelyfőnök úr,milyen csinos ma!

Idegenek? Nem. Modern házasok.

_____

_____

-AĈ

Vacak biciklije van a bácsinak.

-ET

-EG

1. Én mosolygok.
2. Te nevetsz.
3. Ő kacag /hahotázik/.

1. .....

2. .....

3. .....

-AJ

Finom sertéssültem van.

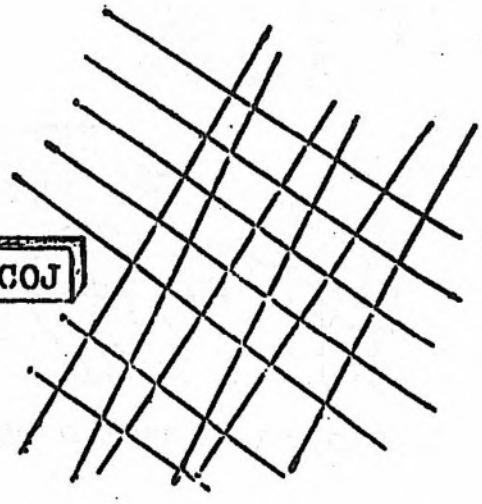

EKZERCOJ ---- EKZERCOJ ---- EKZERCOJ

1. TRADUKU!

szellőztet /aero/..... cselekvés /agi/ ..... víztartály /akvo/ ..... /vminek a/ nagyság/a/ .... /granda/ /vminek a/ magasság/a/ ..... /alta/ ellenség /amiko/ ..... váróterem /atendi/ ..... nagyszülők /avo/ ..... fürdő /bani/ ..... ütögetni /bati/..... édesít /dolĉa/ .... adakozó /donaci/ ..... szorgalom /diligenta/ .....

klubtag /klubo/ .....,munkaeszköz /labori/ .....
.....,íróeszközkészlet /skribi/ .....
boldog ember /feliĉa/ .....,zár,lakat /fermi/
.....,tanár /instrui/ ..... feleség /edzo/
.....,a volt feleség ..... erkölcstelen
könyv /libro/ ..... félrehallani /aŭdi/ .....
festmény /pentri/ .....,látható /vidi/ .....
visszaadni /doni/ ..... szétküldeni /sendi/ ,.....
..... elmenni /iri/ ..... hamutartó /cindro/ ..
.....,cipész /ŝuo/ .....,mama /patrino/.....
papa /patro/ .....,Józsika /Jozefo/ .....,kés
/tranĉi/ .....,malac /porko/ .....,disznóhús
/étel/ /porko/ .....,munkahely /labori/ .....
.....,erdő /arbo/ .....,vonat /vagono/ .....
evőeszközkészlet /manĝi/ .....,gebe /ĉevalo/ ....
.....,korcs/kutya/ /hundo/ .....,folyó,folyam,
patak /rivero/ .....,kocog,fut,ro-
han /kuri/ .....,műsorszám /programo/
.....,kenyérmorzsa /pano/ .....,vízcsepp
/akvo/ .....,tollszár /plumo/ .....,dícséret-
re méltó /laŭdi/ .....,dolgos /labori/ .....
cigarettatárca /cigaredo/ .....,ehető /manĝi/
cseresznyefa /ĉerizo/ ....., Ausztria .....
....., Ukrajna .....,Magyarország .....
....., Németország .....,fiatalember
/juna/ .....,sétálgatni /promeni/ .....
kutyakölyök /hundo/ .....,klubtagság /klubo/ .....
.....,szépül /bela/ .....,csúnyít /malbela/ ...
.....,körtefa /piro/ .....,kertész /ĝardeno/
.....,szépít /bela/.....,csúnyul .....

2. TRADUKU!

La vortoj: /ad/mirinda,libereco,dolĉaĵo,kreskaĵo,infanaĵo,kreskulo,havaĵo,skribaĵo,frateco,egaleco,bestaro,muzikilo,fortunido,diraĵo,koleri-gi,komprenebla,kompreneti

Milyen italt iszunk? - Van itt valamilyen irat az asztalon? - A növények zöldek. - A felnőttek dolgoznak. Ez a műtárgy /artobjekto/ számomra /egy/ vagyon. - Gyerekség az,amit mondtál. - Kérsz /peti/ édességet? - Szabadságot,egyenlőséget,testvériséget! - Jóságod csodálatra méltó! - Az állatvilág királya /reĝo/ az oroszlán /leono/. Milyen hangszeren /tárgyeset!/ játszik /ludi/ ön? - A szerencse fia vagyok! - Ez az ő mondása. - Ne dühösíts! - Ez a szó nem érthető. - Konyítok hozzá /egy kicsit: iomete, értem: mi komprenas, vagy: ?/.

3. FARU TIEL!

1. ĉambreto	estas	malgranda ĉambro
2. ĉambrego		
3. junulo		
4. kriadi	estas	"longe krii"
5. paroladi		
6. Hungarujo		
7. ĉerizujo		

8. gepatroj estas kaj
9. cigaredujo estas ujo por cigaredoj
10. skribilujo

4. KION SIGNIFAS HUNGARE?

mia bel/eg/ul/in/o ....., ĉ/ĉ/o ....., mal/jun/u-
l/in/aĉ/o ....., drink/e/j/o .....
fol/ar/o ....., akv/a/j/o ....., rest/ig/i .....

5. ENIGMO ENIGMO ENIGMO ENIGMO ENIGMO ENIGMO

kedvelni
holmi
téma
van
kicsi /!/
mert
foglalkozás/képző/
lenni
játszani
erkölcsi megv.(képz.)
fia vkinek
víz
ha /kötőszó/
ember

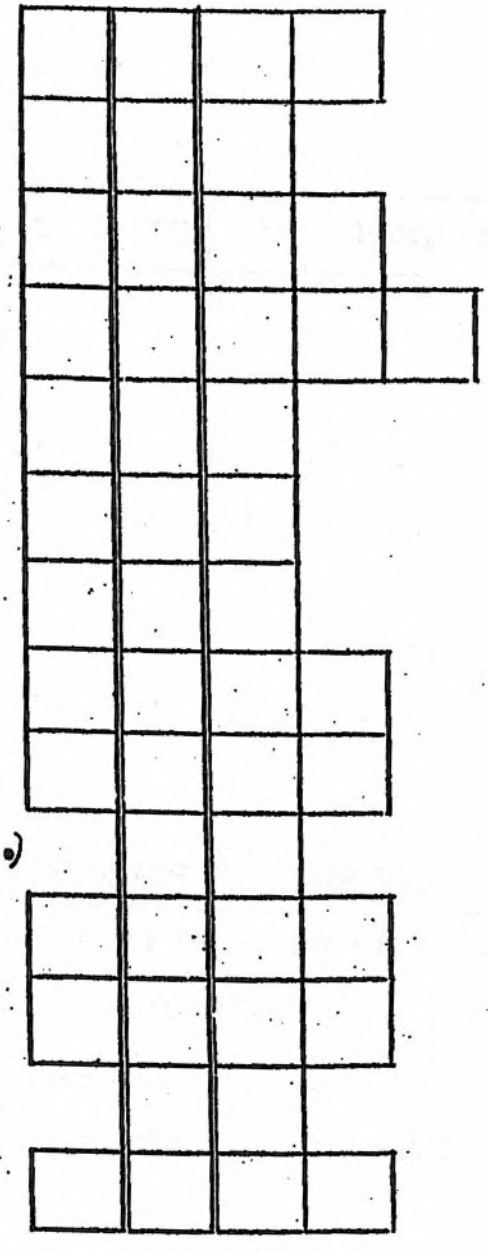

homo,se
ist,ludi
fi,temo
esti
filo
ĝati
akvo
estas
aĵo
ĉar
eta

6. TRADUKU!

Reggel volt. A madarak énekelni kezdtek. Egy idős nő ment át az úton. Ernő volt felesége csak ekkor jött haza. Először azt gondoltam,hogy új barátjánál aludt,aztán eszembe jutott /visszaemlékeztem/,hogy egész éjszaka dolgozott. Sajnálom,hogy a barátnőmnek is az igazat kell megmondanom. Az igazság nem mindig érdekes.

7. SKRIBU EKZEMPLOJN - KAJ ĜOJU AL LA SUKCESOJ!

- IL

-ER

- EBL

-AN

- AĴ

-IND

- IG

8. LERNU! SKRIBU KUN ILI FRAZOJN!

Kiu ne petas,tiu ne ricevas. - Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát. - Malfermi novajn perspektivojn - új távlatokat nyitni - Ĝi estas ekster mia fako. - Nem tartozik rám. La parolo nun apartenas al li. - Most övé a szó.

9. **LEGU KAJ KOMPRENU!**

Karolo Pič

P r i l a e l p a r o l a d o

Akcento estas sur la antaŭlasta
silab'. Ĝi estu milda,ne tro drasta!
Nur tiam Esperanto sonos bele
kaj,se ni povas diri,altnivele.
Tial,komence,legu tekston laŭte,
tre diligente,lunde,marde,jaŭde,
ĝis tiam,kiam sonos ĝi "itale".
Nun vi prononcos preskaŭ ideale!
Via elparolado estu klara,
ne longa,ne mallonga,senerara!
Nur tiel oni bone vin komprenos,
kaj la aŭdantoj vin dankeme benos.

10. **FARU NOVAJN VORTOJN!**

l a b o r .....
lern .....
i n s t r u .....
leg .....
b o n .....
san .....
s k r i b .....
mallong .....

11. TRADUKU KAJ RIDETU!

Ĉu vi ŝatas hundojn? - Ne,mi ŝatas nur hundinojn. La afero estas,ke ili vespere ne iras amindumi. Ili gardas vere la domon.

12. DAŬRIGU!

La pano konsistas el paneroj.

La kafo .....

el programeroj.

La laborilaro.....

el nomoj.

La bestaro .....

13. TRADUKU LA TEKSTON EN ESPERANTON!

A parkban láttam meg őt,a gyönyörű nőt. Mint a mesében: álldogált csöndesen,kék ruhája csillogott a napfényben. Sokáig néztem őt. Nem tudtam /nem voltam képes/ tovább menni. Vártam,hogy megszólal. Meg is szólalt - a feleségem: - Apukám,nem gondolod,hogy már mennünk kellene?

14. NI IRU VIZITI LA ZOOLOGIAN PARKON. AŬSKULTU, PRI KIO PAROLAS DU VIZITANTOJ!

- Mi ne ŝatas grandajn bestojn. Ĉu plaĉas al vi musidoj?
- Kiel? Ĉu la muŝinoj?
- Ne, la musidoj.
- Ĉu la muŝidoj?
- Ne, ne, la musidoj.
- Pardonu, mi ne komprenas vin. Ĉu vi ŝatas tiujn terurajn bestaĉojn?!
- Ne, tute ne. Ĉion mi diris al vi por lingvoekzerco.

15. LEGU, TRADUKU KAJ REMEMORU! ĈU LA SITUACIO ESTAS KONATA?

A tanár úr az előadása alatt állandóan engem nézett. Már kezdtem azt hinni /gondolni/, hogy nagyon tetszem neki. Igen, ma fodrásznál voltam. Aztán, amikor megszólalt, már tudtam, hogy nem remélhetek: "Legyen szíves, csukja be a száját, mert nagyon zavar, hogy így néz!" Ezt mondta, de nem volt igaza. Ő az, akinek mindig nyitva van a szája az előadás alatt!

NOVAJN GE-PATROJN MI SERĈAS

Mal-granda knabo iris sola sur la mal-plena vojo. Mi alparolis lin:

— Kien vi iras, mal-granda amiko?

— Mi iras por serĉi novajn patron kaj patrinon.

— Ĉu vi ne havas patron aŭ patrinon?

— Mi havas kaj patron, kaj patrinon, sed ili ne estas veraj.

— Kial vi diras tion, ke ili ne estas veraj? Ĉu vi ne estas vera infano de ili?

— Jes, mi estas ilia vera infano, tamen ili ne estas al mi veraj ge-patroj.

— Mi jam tute ne komprenas, kion vi diras.

— Jes, mal-junuloj ne volas kompreni la infanojn. Ankaŭ patro kaj patrino ne volas aŭ ne povas kompreni min. Ili nur iradas, venadas, kuradas, laboradas dum la tuta tago, sed ili ne volas paroli kun mi. Neniam ili volas paroli kun mi. Ili diras, ke por tio ili ne havas tempon. Ili diras, ke ili multe laboras por mi, ili faras ĉion nur por mi.

— Kaj kial vi pensas, ke ne estas vere tiel, kiel ili diras? Ja ili laboras tiom, por ke vi havu ĉion.

— Ni havas ĉion: belan domon, belajn vestojn, bonajn manĝaĵojn, tamen, por kio, se ĉiam mi estas sola, kaj de neniu mi povas demandi, kial la koro batas, kiel la birdo flugas, de kie la vento venas, kial la arbo kreskas?

— Tamen, mi pensas, ke la ge-patroj amas vin, kaj ili volas, ke al vi ĉio estu bona.

— Ankaŭ ili ĉiam diras tion, sed mi scias, ke ili volas nur montri al ĉiu, ke ili havas la plej grandan, la plej belan domon, el ĉio la plej bonan, eĉ la plej belan infanon. Tial mi devas porti ĉiam belajn vestojn, kaj rajtas fari nenion, por ke la vestoj restu puraj kaj belaj.

— Mal-granda amiko, vi ankoraŭ ne povas kompreni, kiu kion faras, kaj kial li aŭ ŝi faras tion. Patro kaj patrino certe amas vin, kaj atendas vin hejme. Do iru rapide al ili... — mi diris al li, ja tion, kion mi volus diri,

tion mi ne povis diri. Mi ne povis diri al li: — Malgranda amiko, vere bone vi vidas kaj komprenas tiun ĉi aferon.

(János Sárközi)

Legaĵoj

Miaj travivaĵoj eksterlande

Unue mi prezentas min. Mi estas Flóra Szabó, 19-jara, universitatanino. Mi studas juron en urbo Pécs. Mi komencis lerni Esperanton la 28-an de aprilo 1966 kaj en junio mi faris „A" ekzamenon. Poste mi komencis mian vojaĝon. Mi povas diri, ke mi travojaĝis duonon de Eŭropo, mi vizitis sep landojn. Mia plej granda „helpanto" estis Esperanto.

Unue mi vizitis Aŭstrujon. Tie, en Vieno, mi renkontiĝis kun mia amikino, kiu konatigis min kun kelkaj esperantistoj. Ili montris al mi la urbon, ni kune vizitis kelkajn, tre interesajn muzeojn, kaj ili parolis pri la tiea Esperanto-movado. Mia ĝojo estis senlima, ĉar antaŭe mi dubis ĉu mi komprenos ilin, kaj ĉu ili komprenos min? Kaj mia unua renkontiĝo kun eksterlandaj Esperantistoj sukcesis bonege.

Poste mi daŭrigis mian vojaĝon kaj alvenis Italujon. Belega estis la vojo de Pisa ĝis Romo. En Rimini mi estis gasto de Junulara Esperanta Grupo. Mia korespondamiko jam atendis min, kaj montris ĉion. Kune ni vizitis Respublikon San Marino. Estis belega ekskurso. Kiam ni ĉirkaŭrigardis, mi rimarkis gardiston, kiu havis tre interesan vestaĵon. Mi tuj petis mian amikon, ke li faru foton pri mi, kiam mi staros apud la gardisto. Li respondis, ke tio ne sukcesos, ĉar li jam multfoje estis tie ĉi, sed ĝis nun eĉ unu foton li ne povis fari kun gardisto. Mi petis lin prepari sian fotoaparaton, kaj atenti. Kiam mi atingis la gardiston, mi haltigis lin, kaj mansignis al mia itala amiko, ke li eksponu. La gardisto kolere rigardis je mi, sed mi sen pensado diris al la gardisto Esperante: „Ridetu" — kaj li obeis. La foto tre bone sukcesis, sed mi ne komprenis, kial ridetis la gardisto? Poste mia amiko klarigis al mi, ke tute simile oni diras itallingve rideti.

Nun sekvis la vojaĝo al Jugoslavio. Tie mi ankaŭ renkontiĝis kun esperantistoj, kiuj kare kondukis min tra sia lando. Post la Kongreso de TEJO mi vojaĝis al Russe, kie okazis la I-a STELO Kongreso. La Kongreso estis bone aranĝita. Ni formis grupon el dek membroj el dek landoj. Ni multe paroladis kaj diskutis, eĉ ni kelkfoje forgesis pri paso de la tempo. Mia plej bona amikino estis francino, kun kiu mi ĉiam estis kune. Ankaŭ ŝi studas juron. Post la kongreso ni kvarope, kun poloj, vojaĝis al Bukareŝto, kie ni pasigis ankoraŭ kelkajn tre agrablajn tagojn. Kiam ni devis adiaŭi en Bukareŝto, ni estis tre malĝojaj. En nia malĝojo mi forgesis ĉion, interalie, ke mia manĝajo estis ĉe mia franca amikino.

Tion mi rimarkis nur en la vagonaro, kiam anoncis sin la malsato. Kion fari? Mi rememoris la hungaran proverbon: „Kiu kuraĝas, tiu venkas!", kaj mi tenis la E-flageton en la fenestron de la kupeo. Post 20 minutoj aperis 2 knaboj, kaj ili demandis min: — Ĉu vi estas Esperantistino? — Jes! Mi estas hungarino. — Kaj, ĉu vi ne estas malsata? — sekvis la dua demando. Post kelkaj minutoj mi jam havis tiom da manĝajo, ke dum tri tagoj ĝi estis sufiĉa en Budapeŝto. Tiam mi komprenis kion signifas „Esperanta frateco".

Mia lasta vojaĝo pasintjare okazis en Pollando kaj en Ĉeĥoslovakio en novembro. En Pollando mi vizitis miajn geamikojn kaj esperantistajn kunvenojn.

(Jen, nova atestanto pri la rapida lernebleco kaj praktika uzebleco de Esperanto!)

EKZERCOJ – GYAKORLATOK

1. Fordítsa magyarra!

Mi deziras aĉeti novajn romanojn kaj interesajn lernolibrojn. Bonvolu montri tiun al mi! Kiom ĝi kostas? Mi petas la librojn. Mi lernos kun ŝi. Ĉu ankaŭ vi havas amikojn? Bonan tagon! Saluton, kara sinjoro! Kion vi deziras aĉeti? Kion vi proponas? Bonvolu montri ĝin! Kiom ĝi kostas? Tiu plaĉas al mi. Ĝin mi elektas. Bonvolu. Dankon. Mi aĉetas tiujn. Mi pagas. Ĝis la revido!

Mi ŝatus viziti mian amikon. Mi jam skribis al li leteron, kaj mi ricevis respondon. Li atendas min. Bonan tagon, sinjoro, bonvolu montri al mi, kie estas la librovendejo. Kion vi deziras aĉeti? Mi deziras aĉeti vortaron kaj librojn. Kiom ĝi kostas? Ĉi tiu kostas okdek naŭ forintojn. Mi pagas.

Ne parolu dum la prelego! Mia amikino estas timema. Post la oka ŝi vizitos min. La beleco de nia ĉefurbo estas konata. Mi estis ironta, kiam alvenis mia amikino. Ni estis vizitontaj nian klubon, kiam alvenis mia patrino kaj malpermesis al mi foriri.

Estas la sesa kaj dek du minutoj. Estas tagmezo. Post kelkaj minutoj estos la kvina. Pasis la sesa. Estas kvarono post la oka. Estas la naŭa kaj tridek. Estas tri kvaronoj post la dua.

Du aĉetantoj iras en la librovendejon. Ili povis aĉeti ĉion, kion ili volis. Skribu sur ĉi tiu papero vian adreson, mi petas.

Ĉi tie ripozi estas agrable. Mi aliĝis al la grupo. Ambaŭ amuzejoj estas fermitaj. Mi ne ŝatas aŭskulti prelegojn. Ĉiutage mi lernas Esperanton. Bedaŭrinde mia edzino ne ŝatis la muzikon, tial mi eksedziĝis. Mi faras nenion. Ŝi estas feliĉa homo. Hodiaŭ vespere mi vizitos nian klubon. La kunveno komenciĝos je la oka. Mi vizitos lingvokurson, kiun oni organizis en mia laborejo. En nia klubo oni popularigas sciencajn temojn, probable tio interesas multajn homojn.

Mi estus farinta la taskon, se mi estus havinta tempon. Mi estus manĝinta la supon, se ĝi estus varma. Mi estus vizitonta vin, se vi estus vizitinta min. Se mi estus tion sciinta, ĝi ne estus aĉetita. Marta estas konata de Petro. Ili loĝas kontraŭ nia domo trans la strato.

Prinos Oszkár: Eszperantó nyelvkönyv. Bp., HEA, 1984

2.Fordítsa eszperantóra! A)

Mit szeretne vásárolni? Regényeket és magyar-eszperantó szótárt szeretnék vásárolni. Ki van a könyvesboltban? Az elárusító és a vásárló. Mi van a könyvesboltban? Könyvek és szótárak. Jó napot! Üdvözlöm, uram! Szíveskedjék megmutatni! Mennyibe kerül? Az tetszik nekem. Azt választom. Azt kérem. Legyen szíves. Köszönöm. Fizetek. Nagyon köszönöm. Viszontlátásra.

B)

Szüleimmel a múlt vasárnap kirándultunk. Délben egy étteremben ebédeltünk. A pincér gyorsan hozta az étlapot, de mivel frissensültet kértünk, elég sokat kellett várnunk. Szerettem volna valamilyen édességet is enni, de nem volt olyan, amit szívesen megettem volna. Én nagyon szeretem az édességet, ezért ebéd után két adagot is megettem. Apám és én sört ittunk, anyám pedig bort kért. A bőséges ebéd után még hosszú sétát tettünk, s mire hazaértem, ismét megéheztem.

C)

A barátom, akivel levelezek, az ~~NDK-ban~~ Germanio lakik. (Rajta kívül Angliában is él levelezőtársam.) Én is sok levelet írtam már neki. Sok jót hallottam róla. Ő Olaszország fővárosában lakik. Édesanyja háziasszony, az édesapja pedig tisztviselő. Péternek két nővére van. Nagyon szeretek kirándulni. Én egy kisvárosban lakom. A hivatal nem szép. A munkahelyem szép. Édesanyám nagyon sokat dolgozik. Válaszolj nekem!

D)

Mária az állomáson várja a Párizsból érkező Pétert. A vonat nyolc óra harminc perckor fog érkezni, így Máriának még van ideje újságot vásárolni. Sok ember várakozik a pályaudvaron, egyesek utaznak, mások szintén várnak valakit. A vonat hamarosan megérkezik a negyedik vágányra. Mária az első kocsi előtt várja Pétert. Mária megismeri Pétert. Bemutatkoznak egymásnak. Hogy utaztál? — kérdezi Mária. Elég jól — feleli Péter —, habár nem tudtam sokat aludni a vonaton. Az állomásról Mária lakására mennek, ahol Péter egy keveset pihen, felfrissíti magát és elindulnak várost nézni.

Az egyszerű szavak táblázata

Személy	IU valaki	KIU melyik, ki, az	TIU az az, az a	ĈIU mindenki	NENIU senki
Tárgy	IO valami	KIO mi	TIO az	ĈIO minden	NENIO semmi
Minőség	IA valamilyen	KIA milyen	TIA olyan	ĈIA mindenféle	NENIA semmilyen
Hely	IE valahol	KIE hol	TIE ott	ĈIE mindenütt	NENIE sehol
Idő	IAM valamikor	KIAM mikor	TIAM akkor	ĈIAM mindig	NENIAM soha
Ok	IAL valamiért	KIAL miért	TIAL azért	ĈIAL mindenért	NENIAL semmiért
Mód	IEL valamiképp	KIEL hogyan, mint	TIEL olyan, úgy	ĈIEL mindenképp	NENIEL semmiképp
Mennyiség	IOM valahány	KIOM mennyi	TIOM annyi	ĈIOM mindannyi	NENIOM semennyi
Birtokos	IES valakié	KIES kié	TIES azé	ĈIES mindenkié	NENIES senkié

Közelre mutató szócska: Ĉi. Állhat a szó előtt vagy a szó után.
Pl.: tio: az, ĉi tio vagy tio ĉi: ez, tie: ott, ĉi tie vagy tie ĉi: itt stb.
AJN: bár, pl.: kiu ajn: bárki, kie ajn: bárhol

Melléknévi igenév

	Képzője	Példa
a) *Cselekvő alak*		
Jelen idő:	-ANT-	laboranta homo dolgozó ember
Múlt idő:	-INT-	leginta knabo olvasó fiú (aki olvasott)
Jövő idő:	-ONT-	parolonta knabino beszélőleány (aki beszélni fog)
b) *Szenvedő alak*		
Jelen idő:	-AT-	batata knabo megvert fiú (most vernek)
Múlt idő:	-IT-	donita libro adott könyv (amelyet adtak)
Jövő idő:	-OT-	lernota leciono tanulandó lecke (amelyet meg fognak tanulni)

ESZPERANTÓ - MAGYAR

MAGYAR - ESZPERANTÓ

S Z Ó J E G Y Z É K

Szójegyzékünk a kiadvány eszperantó és magyar nyelvű szövegeiben használt szavakat tartalmazza /a Legajoj c. rész szavainak kivételével./

A pontosabb és eredményesebb munka érdekében PECHAN ALFONZ ESZPERANTÓ - MAGYAR és MAGYAR - ESZPERANTÓ SZÓTÁRát /Terra,Bp./ ajánljuk figyelmébe.

A szavak jegyzéke eltér a szokásos eszperantó szótáraktól. Nem szótöveket,hanem szavakat adunk meg. Véleményünk szerint a kezdő eszperantistának gyakorlati szempontból ez jobban megfelel. Így az egyes gyakorlatok /pl. szóképzés/ megoldása is ellenőrizhető.

A magyar - eszperantó szójegyzékben csak a magyartól eltérő vonzatokat közöljük. A többi szó vonzata ugyanaz,mint a magyarban.

Jelölések és jelentésük

1. AGRABLA /-e/ kellemes/en/ - a melléknévi és a határozói alak együttes jelölése /AGRABLE!/; ahol a szótő változik, ott ilyen jelölés is lehetséges: MALBELA /-e/ csúnya /-n/; KVAR/a/ négy /negyedik/. /Ez utóbbi esetben a jelölés a tő- és sorszámnév megkülönböztetésére szolgál./
2. INSTRUIST/in/O tanár/nő/ - ffi és nő/i foglalkozás/ jelölése /INSTRUISTO - INSTRUISTINO!/
3. MATENO /-e/ reggel/Ø/; REGGEL/Ø/ mateno /-e/ - főnévként: mateno - reggel,hat. szóként: matene - reggel/Ø/ - az adott szóban rag nélkül fejezzük ki.
4. GAJ/EC/O - mind a két alak ugyanazt jelenti: vidámság.
5. INTER között,közé /T/ - a /T/ jelentése: tárgyesetet vonz /v...n/
6. -AĴ, GE- - utóképző,előképző

A

- A a mn.,a sorszn. és a birt. névmás végz.
ABELO méh
ABELUJO kaptár
ABUNDA /-e/ bőséges/en/
-AĈ a megvetés képz./külső/
AĈETI vásárolni
-AD tartós csel. jel.
ADIAŬO búcsúzás
/AD/MIRINDA csodálatra méltó
AERO levegő
AERUMI szellőztetni
AFERO ügy,dolog
AGO cselekvés
AGRABLA /-e/ kellemes/en/
AĜO életkor
AJN bár-,akár-
-AĴ konkrét tárgyat,fogalmat jelentő képző
AĴO holmi
AKCENTO hangsúly
AKCEPTI elfogadni
AKVERO vízcsepp
AKVO víz
AKVUJO víztartály
AL - nak,-nek,-hoz,-hez,-höz, -ba,-be
ALEKSANDRO Sándor
ALTA /-e/ magas/an/
ALTLERNEJO főiskola
ALTNIVELA /-e/ magasszintű/en/
ALVENI megérkezni,megjönni
AMANT/in/O a kedves,a szerető nő
AMI szeretni
AMIK /in/O barát/nő/
AMINDUMI udvarolni
AMO szeretet,szerelem
AMINDUMI udvarolni
-AN tag /képző/
ANGINO torokgyulladás
ANGLA /-e/ angol/ul/
ANKAŬ is,szintén
ANKORAŬ még
ANSTATAŬ helyett
ANTAŬ előtt,elé /T/
ANTAŬHIERAŬ tegnapelőtt
ANTAŬTAGMEZE délelőtt
APARTENI tartozni vmihez
APRILO április
APUD mellett,mellé /T/
-AR gyűjtő képz./egynemű/
ARBAĈO csenevész fa
ARBO fa
ARBARO erdő
ARTIST/in/O színész/nő/
ARTOBJEKTO műtárgy
-AS a jelen i. végz.
ATENDI várni
ATENTO /-e/ figyelem /figyelmesen/
ATINGI elérni
AŬ vagy
AŬDANTO hallgató /közönség/
AŬDI hallani
AŬGUSTO augusztus
AŬSKULTI /meg/hallgatni
AŬSKULTINDA meghallgatásra érdemes
AŬTO gépkocsi,autó
AŬTUNO /-e/ ősz /ősszel/

AV/in/O nagyapa /nagymama/

B

BEBO bébi
BEL/eg/A szép /gyönyörű/
BELEGUL/in/O gyönyörű ffi /nő/
BELIGI szépít
BELIĜI szépül
BELUL/in/O szép ffi /nő/
BENI áldani,dicsőíteni
BENKO pad
BESTARO állatvilág
BESTO állat
BILARDI biliárdozni
BILDETO képecske
BILDO kép
BIRDIDO /madár/fióka
BIRDO madár
BLANKA /-e/ fehér/en/
BLINDA /-e/ vak/on/
BLUA /-e/ kék/en/
BO- rokonság házasság folytán /képző/
BOGEPATROJ apósék,anyósék
BONA /-e/ jó/l/
BONDEZIRO jókívánság
BONECO jóság
BONIGI javít
BONIĜI javul
BONVOLI szíveskedni /tessék/
BOPATR/in/O após /anyós/
BOVIDAĴO marhahús /étel/
BRAKUMI megölelni
BRASIKO káposzta
BRILI sütni,ragyogni /a nap/
BRUNA /-e/ barna /barnán/

C

CENT/a/ száz/adik/
CENTRO központ,centrum
CIGAREDUJO cig. tárca
CIGARINGO szipka

Ĉ

ĈAMBREGO /előadó/terem
ĈAMBRETO szobácska
ĈAMBRO szoba
ĈAR mert
ĈE -nál,-nél,-kor /idején/
ĈEFURBO főváros
ĈENO lánc
ĈERIZO cseresznye
ĈERIZUJO cseresznyefa
ĈEVALO ló
Ĉi közelítő szó /pl. Ĉi tie - itt/
ĈIA mindenféle
ĈIAL mindenért
ĈIAM mindig
ĈIE mindenütt
ĈIEL mindenképpen
ĈIELO ég/bolt/
ĈIES mindenkié
ĈIO minden
ĈIOM mindannyi
ĈIRKAŬ körül,köré /T/
ĈIRKAŬAĴO környezet
ĈIU mindenki

-ĈJ ffi becenév képző
ĈOKOLADO csokoládé
ĈU vajon,-e

D

DANCI táncolni
DANĜERELIREJO vészkijárat
DANKEMA /-e/ hálás/an/
DANKI /meg/köszönni
DANKO/n/ köszönet /köszönöm/
DAŬRIGI folytatni
DE -tól,-től,-nak a ...,-nek a...
DECEMBRO december
DEK/a/ tíz /tizedik/
DEMANDEBLA /-e/ kérdezhető/en/
DEMANDI kérdezni
DENOVE újból,ismét
DESEGNILO rajzeszköz
DETALA /-e/ részletes/en/
DEVI kell,szükséges
DEZIRI kívánni,óhajtani
DIFINI meghatározni
DIKA kövér
DILIGENTA /-e/ szorgalmas/an/
DILIGENTECO szorgalom
DILIGENTUL/in/O szorgalmas /ffi/ /nő/
DIMANĈO /-e/ vasárnap /Ø/
DIRI mondani
DIRAĴO mondás
DIS- szét-/előképző/
DISDONI szétadni,szétosztani
DISPONO rendelkezés
DISTINGI megkülönböztetni
DISTRANĈI szétvágni
DIVANO dívány
DIVERSA különböző
DO tehát
DOLĈA /-e/ édes/en/
DOLĈAĴO édesség
DOLĈAĴUJO édességtartó
DOLĈIGI édesíteni
DOLĈIĜI édesedni
DOMO ház
DONACI ajándékozni
DONI adni
DORMEMA álmos
DORMI aludni
DRASTA drasztikus
DRINKEJO italbolt
DRINKI /mértéktelenül/ inni
DU/a/ kettő /második/
DUM alatt /időben/

E

-E a hat.szó végződése
-EBL -ható,-hető
-EC -ság,-ség /elvont fn./
EĈ sőt,még,ráadásul
-EG nagyító képző
EGALA /-e/ egyenlő/en/
EGALECO egyenlőség
EĤO visszhang

-EJ helyképző
EJO hely
EK- kezdést jel. képző
EKDANCI elkezdeni táncolni
EKDORMI elaludni
EKKANTI énekelni kezdeni
EKKRII elkiáltani /magát/
EKLERNI tanulni kezdeni
EKS- volt,egykori /képző/
EKSEDZIĜO válás
EKSEDZ/in/O a volt férj /feleség/
EKSKURSI kirándulni
EKSKURSO kirándulás
EKSMINISTRO az egykori miniszter
EKS-SPORTISTO a volt sportoló
EKSTER kívül /helyhat./
EKZEMPLO /-e/ példa /például/
EKZERCO gyakorlat
EL -ból,-ből
ELEFANTO elefánt
ELPAROLADO kiejtés
-EM hajlam/os/ /képző/
EN -ban,-ben,-ba,-be /T/
-END -andó,-endő
ENIGMO rejtvény
ENSKRIBI beírni
-ER vminek a része
ERARI hibázni
ESPERANTA eszperantó /mn./
ESPERANTE eszperantóul
ESPERANTO eszperantó /nyelv/
/eredetileg: 'reménő'/
ESPERI remélni
ESTI lenni
ESTR- főnök,vezető /képző/
-ET kicsinyítő képző
ETA kicsi,kis
ETAĜO emelet

F

FACILA /-e/ könnyű /könnyen/
FAJRERO szikra
FAKO szak/ma/,fiók
FAMILIANO családtag
FAMILIESTRO családfő
FAMILIO család
FARI csinálni
FARTI érezni /magát/
FEBRUARO február
FELIĈA /-e/ boldog/an/,szerencsés/en/
FELIĈIGI boldoggá tesz
FENESTRETO ablakocska
FENESTRO ablak
FERMI zárni
FESTO ünnep
FI- megvetést kif. képző /erkölcsi/
FIANC/in/O vőlegény /menyasszony/
FIDELA /-e/ hűséges/en/
FIFILMO erkölcstelen film
FIGUJO fügefa
FILERNANT/in/O erkölcstelen tanuló/lány/
FILIBRO erkölcstelen könyv
FIL/in/O vkinek a fia /lánya/
FINAĴO végződés
FINGRINGO gyűszű

FINI befejezni
FINO vége
FIPAROLO erkölcstelen beszéd, csúnya beszéd
FIŜ/id/O hal/utód/,ivadék
FIVIR/in/O erkölcstelen ffi, /nő/
FLAGO zászló
FLAVA /-e/ sárga /sárgán/
FLORO virág
FLUA /-e/ folyékony/an/
FLUGI repülni
FOJO alkalom
FOLIARO lomb
FOLIO falevél
FOR- el-,tova-
FORIRI elmenni
FORKURI elfutni
FORGESI elfelejteni
FORLASI otthagyni,elhagyni
FORTA /-e/ erős/en/
FORTUNIDO szerencse fia
FORTIKAĴO vár
FORVETURI elutazni
FRANCA /-e/ francia /-ul/
FRAPI kopog
FRAT/in/O /fiú/testvér, /lánytestvér/
FRATECO testvériség
FRAŬLINACO csúnya lány
FRAŬL/in/O legény,nőtlen ffi /kisasszony,hajadon/
FRAZO mondat
FREŜA /-e/ friss/en/
FROMAĜO sajt
FRUA /-e/ korai /korán/
FRUKTO gyümölcs
FULMO villám/lás/
FUTBALO labdarúgás
FUTBALMAĴTCO labdarúgó-mérkőzés

G

GAJA /-e/ vidám/an/
GAJ/EC/O vidámság
GARDI őrizni
GAST/in/O vendég/nő/
GE- pár a két nemből /magyarra ált. nem ford./
GEAMIKOJ barátok
GEEDZOJ házaspár
GEPATROJ szülők
GELERNANTOJ tanulók
GERMANA /-e/ német/ül/
GIGANTULO óriás
GIMNASTIKI tornázni
GRAMATIKO nyelvtan
GRANDA nagy
GRATULI gratulálni
GRUP/an/O csoport/társ/
GRIZA szürke
GROŜO garas
GUSTO ízlés

Ĝ

ĜARDENO kert
ĜIS -ig
ĜOJO öröm
ĜOJI örülni
ĜENI zavarni
ĜENTILA /-e/ udvarias/an/
ĜI/a/ ő,az /övé,azé/
ĜIRAFO zsiráf
ĜUO élvezet

H

HAVAĴO birtok,vagyon,holmi
HAVI bírni /van/
HEJMO /-e/ otthon/Ø/
HELA /-e/ világos/an/
HENRIKO Henrik
HIERAŬ tegnap
HISTORIA történelmi
HO! ó!
HODIAŬ ma
HOMARO emberiség
HOMO ember
HORIZONTALA /-e/ vízszintes/en/
HORO óra /idő/
HOTELO szálloda
HUMORIST/in/O humorista /nő/
HUNDAĈO korcs /kutya/
HUNDEJO kutyaól
HUND/id/O kutya/kölyök/
HUNDINO nőstény kutya
HUNGARA /-e/ magyar/ul/
HUNGAR/in/O magyar ffi /nő/
HURA! hurrá!

I

-I országképző,a főnévi igenév képzője
IA vmilyen
IAL vmiért
IAM vmikor
-ID utódképző
IDEALA /-e/ ideális/an/
IE vhol
IEL vmiképp
IES vkié
-IG vmivé,vmilyenné tesz /képző/
-IĜ vmivé,vmilyenné lesz /képző/
-IL eszköz /képző/
ILI/a/ ők /övék/
-IN nő,nőnem /képző/
INFANAĴO gyerekes tett
-ING tartó /képző/
INSTITUTO főiskola
INSTRUIST/in/O tanár/nő/

INSULO sziget
INTER között,közé /T/
INTERESA /-e/ érdekes/en/
INTERESI érdekelni
IO vmi
IOM /da/ vhány
IRI menni
-IS a múlt idő jelölése
-ISM -izmus /képző/
-IST a hivatásos fogl. képz.
ITALA /-e/ olasz/ul/
IU vki

J

-J a tb. sz. végz.
JAM már
JANUARO jamuár
JARO év
JE -kor /óra kif./
JE FELIĈO szerencsére
JEN íme
JES igen
JULIO július
JUNA /-e/ fiatal/on/
JUNIO június
JUNUL/in/O fiatal ffi /nő/

Ĵ

ĴAŬDO /-e/ csütörtök/ön/

K

KAFO kávé
KAJ és ; kaj... kaj is... is
KALENDARO naptár
KAMARADO társ,pajtás
KAPO fej
KARLO Károly
KARTLUDI kártyázni
KARTO térkép
KARUL/in/O a kedves ffi /nő/
KATETO cica
KATO macska
KAŬZO ok
KE hogy
KELKA néhány
KIA /a/milyen
KIAL miért
KIAM /a/mikor
KIE hol
KIEL /a/hogyan,mint
KIEN hová
KIES ki/k/é
KINEJO mozi
KIO mi/k/
KIOM/a/ hány/adik/
KIOM /da/ hány,mennyi/vmiből/
KISI csókolni
KISO csók
KIU melyik,/a/ki
KLAĈI pletykálni
KLARA /-e/ világos/an/
KLASAN/in/O osztálytárs/nő/

KLASO osztály
KLUBANO klubtag
KLUBEJO klubszoba
KLUBESTRO klubvezető
KLUBVESPERO klubest
KNAB/in/O fiú /lány/
KNABINETO kislány
KOK/in/O kakas /tyúk/
KOKOSUJO kókuszfa
KOLBASO kolbász
KOLEGIO kollégium
KOLEKTI gyűjteni
KOLERI haragudni
KOLERIGI idegesíteni
KOLORO szín
KOLO nyak
KOMENCE kezdetben
KOMENCI kezdeni
KOMPRENEBLA /-e/ érthető/en/, természetes/en/
KOMPRENETI konyítani,félig-meddig érteni
KOMPRENI érteni
KONATA ismerős
KONATUL/in/O ismerős ffi /nő/
KONSILINDA tanácsos /vmit tenni/
KONSISTI állni vmiből(e(...)
KONSTATI megállapítani
KONTENTA /-e/ elégedett/en/
KONTRAŬ ellen
KONVENA /-e/ illő/en/,alkalmas/an/
KONVERSACIADI társalogni
KONVERSACII társalogni,beszélgetni
KONVINKI meggyőzni
KORA /-e/ szívélyes/en/
KORO szív
KOVERTO boríték
KRAJONO ceruza
KREŜKAJO növény
KRESKI nőni
KRESKULO felnőtt /ember/
KRIADI kiabálni
KRII kiáltani
KROM kívül
KUIRI főzni
KUIREJO konyha
KUN -val,-vel /társhat./
KULTURDOMO kultúrház
KUNE együtt
KURI futni
KURSO tanfolyam,évf.
KUŜI feküdni
KUTIMO /-e/ szokás /szerint/
KVAR/a/ négy /negyedik/
KVAZAŬ mintha,mintegy,szinte
KVERELO veszekedés
KVIN/a/ öt/ödik/

L

LA a,az
LABOREJO munkahely
LABORI dolgozni
LABORILO munkaeszköz
LABORIST/in/O munkás/nő/
LABORO munka
LACA /-e/ fáradt/an/
LAMPO lámpa
LANDO ország

LASI elhagyni
LASTA utolsó
LAŬ szerint,mentén
LAŬDI dícsérni
LAŬTA /-e/ hangos/an/
LECIONO lecke
LEGENDA olvasandó
LEGI olvasni
LEONO oroszlán
LERNANT/in/O tanuló/lány/
LERNEJESTRO iskolaigazgató
LERNENDA tanulandó
LERNI tanulni
LETERO levél
LEVI emelni
LI/a/ ő /övé/ /ffi/
LIBERA /-e/ szabad/on/
LIBERECO szabadság
LIBRO könyv
LINGVO nyelv
LINGVOEKZERCO nyelvgyakorlat
LOĜEJO lakás
LOĜI lakni
LOKO hely
LONGA /-e/ hosszú /sokáig/
LUDI játszani
LUMI világítani
LUNDO /-e/ hétfő/n/

M

MAJO május
MAKULO /szenny/folt,mocsok
MAL - ellentét /képz./
MALAMI gyűlölni
MALANTAŬ mögött,mögé /T/
MALBELA /-e/ csúnya /-n/
MALBONA /-e/ rossz/ul/
MALFERMI kinyitni
MALFIDELA /-e/ hűtlen/ül/, nem hűséges/en/
MALGRAŬ ellenére
MALJUNA /-e/ öreg/en/
MALJUNUL/in/AĈO öreg pasas /öreglány/
MALJUNUL/in/O idős ffi /nő/
MALLAŬTA /-e/ halk/an/
MALSATA /-e/ éhes/en/
MALVARMA /-e/ hideg/en/
MANĜEJO étterem,étkezde
MANĜI enni
MANĜILO evőeszköz
MANO kéz
MARDO /-e/ kedd/en/
MARO tenger
MARTO március
MATENMANĜI reggelizni
MATENMANĜO reggeli /folyamat/
MATENO /-e/ reggel/Ø/
MEBLO bútor
MEM /ön/maga

METI helyezni,tenni
MEZURIĜI mérlegel/őd/ni
MI/a/ én /enyém/
MIL/a/ ezer /ezredik/
MILDA /-e/ szelíd/en/

MILITO háború
MIRI csodálkozni
MIRINDA csodálatra méltó
MIS- félre,rosszul /képző/

MISAŬDI félrehallani
MISKOMPRENI félreérteni
MISPAŜI félrelépni
MISUZI rosszul használni
MOMENTE pillanatnyilag
MOMENTO pillanat
MONATO hónap
MONO pénz
MONTO hegy
MONTRI mutatni
MONUMENTO emlékmű
MORGAŬ holnap
MORTO halál
MULTA sok
MULTE sokat
MURO fal
MUSO egér
MUŜO légy
MUZIKEMA zenei hajlamú

N

-N a tárgyeset végz.,a dátum kif.: -án,-én
NASKIĜI születni
NATURO természet
NAŬ/a/ kilenc/edik/
NE nem
NECESA /-e/ szükséges /szükségszerűen/
NEI tagadni
NENIA semmilyen
NENIAL semmiért
NENIAM soha
NENIE sehol
NENIEL semmiképp/en/
NENIES senkié
NENIO semmi
NENIOM /da/ semennyi
NENIU senki
NESTO fészek
NI/a/ mi/enk/
NIGRA /-e/ fekete /-n/
-NJ női becenév képző
NOKTO /-e/ éjszaka /éjjel/
NOKTOMEZO /-e/ éjfél/kor/
NOMARO névsor
NOMBRI számolni
NOMO név
NOVA új
NOVEMBRO november
NU nos
NUBO felhő
NUMERO szám
NUN most
NUR csak

O

-O a főnév végződése
OBJEKTO tárgy
OBSERVADO megfigyelés
OCEANO óceán
OĈJO bácsi,nagybácsi
OFTE gyakran
OK/a/ nyolc/adik/
OKAZE DE ... alkalmából
OKAZI történni
OKTOBRO október

OKULO szem
OKUPITA /el/foglalt
OL mint /közép- v. felsőfokú has./
ONI ők,az emberek /személytelen m.,ált. alany kif./
OPINIO vélemény
ORELO fül
ORO arany
-OS a jövő idő végződése
OVAĴO rántotta

P

PACO béke
PAĈJO apuka
PAGO fizetség
PALPEBRUMI pislogni,hunyorítani
PANERO kenyérmorzsa
PANJO anyuka
PANO kenyér
PARDONI megbocsátani
PARENCO rokon
PAROLADI beszélgetni
PAROLI beszélni
PARTO rész
PATR/in/O apa /anya/
PAŬLO Pál
PEDAGOGIA pedagógiai /tanárképző/
PEJZAĜO táj/kép/
PENDI függni,lógni
PENO fáradtság
PENSI gondolni
PENTRAĴO festmény
PER -val,-vel /eszköz/
PERSONO személy
PETI kérni
PETRO Péter
PEZO súly
PIANIST/in/O zongoraművész/nő/
PINGVENO pingvin
PIRO körte
PIRUJO körtefa
PLACO tér
PLAĈI tetszeni
PLANO terv
PLEJ leg- -bb /a felsőfok képz./
PLENA tele
PLENDI panaszkodni
PLENUMI teljesíteni
PLI -bb /a középfok képz./
PLORO sírás
PLUMINGO tollszár
POET/in/O költő/nő/
POLICESTRO rendőrfőnök
POMAĴO almából készült étel
POMO alma
POMUJO almafa
POR számára,részére
PORDO ajtó
PORKIDAĴO malacsült
PORKIDO malac
PORKO sertés
POŜO zseb
POST/e/ után/a/
POSTMORGAŬ holnapután
POSTTAGMEZE délután
POVI -hatni,-hetni

PRA- elől,ős /képző/
PRAHISTORIO őstörténet
PRAHOMO ősember
PRAKTIKO gyakorlat
PRAPATR/in/O ősatya /ősanya/
PRESKAŬ majdnem
PRETA /-e/ kész/en/
PRETER mellette el /mozgásban/
PRI -ról,-ről
PRIKLAĈI tereferélni
PRINTEMPO tavasz
PRO miatt /okhat./
PROFESIO foglalkozás
PROFESOR/in/O professzor,főiskolai,egyetemi tanár/nő/
PROGRAMERO műsorszám
PROGRAMO műsor
PROKSIMA /-e/ közeli /közel/
PROMENADI sétálgatni
PROMENI sétálni
PRONONCI kiejteni
PROPRAĴO tulajdon
PROSPERI sikerülni,szépen fejlődni
PROVERBO közmondás
PULOVERO pulóver
PURA /-e/ tiszta /-n/

R

RAKONTI mesélni,elbeszélni
RAPIDA /-e/ gyors/an/
RE- vissza /képző/
REDONI visszaadni
REĜ/in/O király/nő/
REMEMORI visszaemlékezni
RENDEVUO randevú
RENKONTI találkozni
RENKONTIĜI találkozni
RENKONTIĜO találkozó,találkozás
REPAGI visszafizetni
RESKRIBI visszaírni,újra írni
RESPONDI felelni,válaszolni
RESTI maradni
RETRO- vissza /irány/
RETROAKTIVA visszaható
RETROPAŜI visszalépni
REVENI visszajönni
REVIDI viszontlátni
REVIDO viszontlátás
RICEVI kapni
RIĈA /-e/ gazdag/on/
RIDEGI hahotázni,kacagni
RIDETI mosolyogni
RIDI nevetni
RIGARDI nézni
RIMARKI megjegyezni
RIMO rím
RINGO gyűrű
RIPETI ismételni
RIPOZADO pihenés,üdülés
RIPOZI pihenni,üdülni
RIVEREGO folyam
RIVERETO patak
RIVERO folyó
RUĜA /-e/ vörös/en/,piros/an/
RUSA /-e/ orosz/ul/

S

SABATO /-e/ szombat/on/
SAĜA /-e/ bölcs/en/,okos/an/
SAĜO bölcsesség,okosság
SALUTO üdvözlet
SALUTON! Szervusz!
SAMA /-e/ ugyanaz,ugyanolyan /ugyanúgy/
SANA /-e/ egészséges/en/
SANO egészség
SANKTUL/in/O szent ffi /nő/
SCII tudni /szellemileg/
SE ha
SED de,azonban
SEĜO szék
SEKA /-e/ száraz/on/
SEKRETO titok
SEMAJNO hét /naptári/
SEN nélkül
SENDI küldeni
SENERARA /-e/ hibátlan/ul/
SENPALPEBRUME hunyorítás nélkül
SENTEBLA /-e/ érezhető/en/
SENTEMA /-e/ érzékeny/en/
SENTIME félelem nélkül
SEP/a/ hét /hetedik/
SEPTEMBRO szeptember
SERĈI keresni
SERENA /-e/ derűs/en/
SES/a/ hat/odik/
SIA saját
SIDI ülni
SIGNIFI jelenteni
SILABO szótag
SIMILI hasonlítani
SINJOR/in/O úr /asszony, férjes asszony
SITUACIO szituáció
SKRIBAĈO firkálmány
SKRIBADI írogatni
SKRIBAĴO irat
SKRIBEBLA írható
SKRIBENDA írandó
SKRIBI írni
SKRIBILO íróeszköz
SOMERO nyár
SOMERUMI nyaralni,üdülni
SONI szólni,hangzani /pl. zene/
SOPIRI vágyakozni

STARI állni
STATA állapot- /mn./
STELO csillag
STRATO utca,út
STUDENTHEJMO diákotthon
STUDENT/in/O hallgató/nő/
STUDOBJEKTO tantárgy
SUB alatt,alá /T/
SUKCENO borostyánkő
SUKCESO siker
SUNO nap /égitest/
SUPER fölött,fölé /T/
SUPO leves
SUR -on,-en,-ön;-ra,-re /T/
SURTUTO kabát

Ŝ

ŜAJNI vmilyennek látszani, tűnni,mutatkozni
ŜAKI sakkozni
ŜATI kedvelni /szeretni/
ŜI/a/ ő /övé/ /nő/
ŜPAREMA takarékos
ŜPARI spórolni,takarékoskodni
ŜRANKO szekrény
ŜUO cipő

T

TABELVORTO tabellaszó,táblázati szó /KI-,TI-,ĈI-,I-,NENI-kezdetűek/

TABLO asztal
TABLOJDO tabletta
TABULO tábla
TAGMANĜI ebédelni
TAGMANĜO ebéd /folyamat/
TAGO /-e/ nap/pal/
TAMEN mégis
TEKSTO szöveg
TELEVIDO televízió
TEMPO idő
TEO tea
TERO föld
TERURA /-e/ szörnyű /szörnyen/
TIA olyan,ilyen
TIAL azért,ezért
TIAM akkor,ekkor
TIE ott /itt/
TIEL /olyan/,így,úgy
TIES azé
TIKO ideges rángatózás
TIMO félelem
TIO az /ez/
TIOM /da/ annyi,ennyi
TIU az az...,az a ...
ez a ....,ez az ....
TONDRO /menny/dörgés
TORTO torta
TRA át,keresztül
TRAJNO vonat
TRADUKI fordítani
TRADUKO fordítás
TRANĈILO vágóeszköz,kés
TRANKVILA /-e/ nyugodt/an/
TRANS túl,túlra /T/
TRE nagyon
TRI/a/ három /harmadik/
TRINKI inni /nem szeszes italt/
TRO túlságosan
TROVI találni
TROVIĜI talál/hat/ni
TUTA /-e/ egész/en/,összes/en/
TUTE NE egyáltalán nem

U

-U a felsz. mód végz.
-UJ tartály,tartó,edény,fa ország jel. /képző/
-UL egyén /képz./
-UM határozatlan jel. képző
UNIVERSITATO egyetem
UNU/a/ egy /első/
-US a felt. mód végződése /jelen idő/
-US INTA/J/ a felt. m. múlt idejének végz.
UTILA /-e/ hasznos/an/
UZI használni

V

VAGONARO vonat
VARIEBLA /-e/ változtatható/an/.
VARMA /-e/ meleg/en/
VERA/-e/ igazi,valódi /valóban/
VENDREDO /-e/ péntek/em/
VENI jönni
VERDA /-e/ zöld/en/
VERKINDA megírásra méltó
VERKIST/in/O szerző,író/nő/
VERSAJO vers
VERSIST/in/O költő/nő/
VERTIKALA /-e/ függőleges/en/
VESPERMANGI vacsorázni
VESPERO /-e/ este/ø/
VETERO időjárás
VETURADO utazás
VETURI utazni
VI/a/ te /tied/,maga /magáé/,maguk/é/,ön/é/, önök/é/
VIDEBLA /-e/ látható/an/
VIDI látni
VINTRO /-e/ tél/en/
VIRBOVO bika
VIR/in/O férfi /nő/
VIVI élni
VIVO élet
VOLI akarni
VOKI hívni
VORTARO szótár
VORTO szó
VOSTO farok

Z

ZOOLOGIA PARKO
állatkert

A, Á

A /névelő/ la
ADAKOZÓ donacema
ÁDÁM Adamo
ADNI doni
AGRONÓMUSÉK geagronomoj
AKÁR- ajn
AKI kiu
AKKOR tiam
ALÁ /hely/ sub /T/
ALATT sub /hely/
ALATT /idő/ dum
ÁLLAPOT- stata
ÁLLATVILÁG bestaro
ÁLLDOGÁLNI staradi
ÁLLNI stari
ÁLTAL de,pere de
ALUDNI dormi
AMENNYI kiom /da/
ANGYAL anĝelo
ANYÓS bopatrino
ANNYI tiom /da/
APA patro
APÓS bopatro
ÁPRILIS aprilo
ARANY oro
ASZTAL tablo
ÁT tra
ÁTMENNI trairi
AUGUSZTUS aŭgusto
AZ /névelő/ la
AZ /mutató névm./ tio
AZ AZ...,AZ A... tiu
AZÉ ties
AZ EMBEREK oni
AZÉRT tial
AZONBAN sed

B

-BA,-BE en /T/,al
-BAN,-BEN en
BÁR- ajn
BARÁT/nő/ amik/in/o
BARÁTOK geamikoj /ffi + nő/
BARÁTSÁGOS amikema
BÉBI bebo
BEFEJEZNI fini
BÉKE paco
BESZÉLNI paroli
BETEG malsana
BICIKLI biciklo
BOCSÁNAT pardonu
-BŐL,-BŐL el
BOLDOG/an/ feliĉa /-e/
BOLDOG /ember/ feliĉulo
BÖMBÖLNI ploregi
BÚCSÚZÁS adiaŭo

C

CERUZA krajono
CIGARETTATÁRCA cigaredujo
CIPÉSZ ŝuisto

CS

CSALÁD familio
CSELEKVÉS ag/ado/
CSERESZNYEFA ĉerizujo,
ĉerizarbo

CSILLAG stelo
CSILLOGNI brili
CSINÁLNI fari
CSODÁLATRA MÉLTÓ /ad/mirinda
CSÓK kiso
CSOKOLÁDÉ ĉokolado
CSÚKOLNI kisi
CSÓKOLÓDZÁS kisado
CSOPORT grupo
CSÖNDES /en/ senvorta /-e/, mallaŭta /-e/
CSÜTÖRTÖK/ön/ ĵaŭdo /-e/
CSÚNYÍT malbeligi

D

DE sed
DECEMBER decembro
DÉLELŐTT antaŭtagmeze
DÉLUTÁN posttagmeze
DICSÉRETRE MÉLTÓ laŭdinda
DIPLOMA diplomo
DISZNÓHÚS /étel/ porkaĵo
DÍVÁNY divano
DOKTORÉK gedoktoroj
DOLGOS laborema
DÜHÖSÍTENI kolerigi

E, É

EBÉD tagmanĝo /folyamat/, /étel/ tagmanĝaĵo
EBÉDELNI tagmanĝi
EBÉDLŐ manĝejo
ÉDESANYA patrino
ÉDESAPA patro
ÉDESÍT dolĉigi
ÉDESSÉG dolĉaĵo
ÉG/BOLT/ ĉielo
EGÉSZSÉGES/en/ sana /-e/
EGY /határozatlan névelő az eszperantóban nincs; unu /szn./
EGYÉBKÉNT cetere
EGYENLŐSÉG egaleco
EGYETEM universitato
EGYÜTT kune
EHETŐ manĝebla
ÉJSZAKA /Ø/ nokto /-e/
ELÉ antaŭ /T/
ELEFÁNT elefanto
ELEFÁNTBÉBI elefantido
ELFELEJTENI forgesi
ELHAGYNI lasi
ELJÖNNI alveni
ELLEN kontraŭ
ELLENÉRE malgraŭ
ELLENSÉG malamiko
ELMENNI foriri
ELŐADÁS lekcio
ELLENSÉG malamiko
ELMENNI foriri
ELŐADÁS lekcio
ELŐSZÖR /kezdetben/ komence
ELŐTT antaŭ
ELSEJÉN la unuan
ELSŐ unua
/ELV/TÁRS kamarado
EMBER homo

ÉN mi
ÉNEKELNI kanti
ENGEM min
ENNI manĝi
ENYÉM mia

ERDŐ arbaro
ERKÖLCSTELEN FFI /nő/ fivir-/in/o
ERKÖLCSTELEN KÖNYV filibro
ÉRDEKES/en/ interesa /-e/
ÉREZNI /vmit/ senti, /magam/ farti
ERŐS/en/ forta
-ÉRT /célhat. / por
ÉRTHETŐ/en/ komprenebla /-e/
ÉRTENI kompreni
ÉS kaj
ESNI /eső/ pluvi
ESŐ pluvo
ESTE /ø/ vespero /-e/
ESZPERANTÓ Esperanto
ESZPERANTÓ /mn./ Esperanta
ESZPERANTÓUL Esperante
ÉTKÉSZLET manĝilaro
ÉV jaro
ÉVIKE Enjo
EVŐESZKÖZ manĝilo
EZER mil
EZREDIK mila

F

FA arbo
FAL muro
FEBRUÁR februaro
FEHÉR blanka
FEKETE nigra
FELÉ al
FELELET respondo
FELESÉG edzino
FELGYÓGYULNI resaniĝi
FELNŐTT kreskulo
FÉLREÉRTENI miskompreni
FÉLREHALLANI misaŭdi
FÉRJ edzo
FESTMÉNY pentraĵo
FIATALEMBER junulo
FILM filmo
FINOM delikata
FIÚ knabo
FOCIZNI futbali
FODRÁSZ frizisto
FOLYÉKONY/an/ flua /-e/
FOLYÓ rivero
FOLYÓIRAT gazeto
FORDÍTANI traduki
FOTEL fotelo
FŐISKOLA instituto,altlernejo
FŐISKOLAI instituta,altlerneja
FÖLD tero
FÖLÉ super /T/
FÖLÖTT super
FŐVÁROS ĉefurbo
FŐZNI kuiri
FRANCIA /-ul/ franca /-e/
FUTNI kuri
FÜL orelo/j/
FÜRDŐ banejo
FÜZET kajero

G

GARÁZS garaĝo,aŭtejo
GEBE ĉevalaĉo
GONDOLKODNI pensi /pri io/

GY

GYAKORLAT praktiko,ekzerco
GYENGE malforta
GYEREKEK geknaboj
GYEREKSÉG /tett!/ infanaĵo
GYÖNYÖRŰ belega
GYŰLÖLNI malami

H

HA se
HÁBORÚ milito
HAHOTÁZNI ridegi
HALIVADÉK fiŝido
HALLANI aŭdi
HALLGATNI aŭskulti
HALLGATÓ/NŐ/ student/in/o
HAMUTARTÓ cindrujo
HANEM sed
HANGSZER muzikilo
HÁNY kiom /da/
HARAGUDNI koleri
HARCOLNI batali
HARMADIK tria
HÁROM tri
HASONLÍTANI simili /al io/
HASZNÁLNI uzi
HASZNOS/an/ utilæ /-e/
HAT ses
HATODIK sesa
HÁZ domo
HAZA hejmen (kord?)
HÁZASSÁG geedziĝo
HEGYÓRIÁS montego
HELYETT anstataŭ
HELYZET situacio
HÉT sep,semajno /időegység/
HETEDIK sepa
HÉTFŐ/n/ lundo /-e/
HIDEG malvarma
HIRTELEN /váratlanul/ neatendite
HIZLALNI grasigi
HÓ neĝo
HOGY ke
HOGYAN kiel
HOL kie
HOLMI aĵo
HOLNAP morgaŭ
HÓNAP monato
-HOZ,-HEZ,-HÖZ al
HOZNI porti
HÖLGYEIM ÉS URAIM! gesinjoroj!
HÚG pli juna fratino
HUMORISTA /nő/ humurist/in/o

I

IDEGEN FÉRFI /nő/ fremdul/in/o
IDŐJÁRÁS vetero
-IG ĝis
IGAZSÁG ver/ec/o
IGEN jes
INNI trinki,drinki
ÍRNI skribi
ÍRÓ/nő/ verkis/in/o
ÍRÓESZKÖZ skribilo
ÍRÓESZKÖZKÉSZLET skribilaro
IS ankaŭ; *is ... is ... kaj ... kaj*
ISKOLA lernejo
ISMÉT denove
ITAL trinkaĵo

J

JANUÁR januaro
JÁTSZANI LUDI
JÓ/L/ bona /-e/
JOBB/AN/ pli bona /-e/
JÓKOR ĝustatempe
JÓSÁG bon/ec/o
JÓSKA Joĉjo
JÖNNI veni
JÚLIUS julio
JÚNIUS junio

K

KABÁT surtuto
KÁVÉ kafo
KEDD/EN/ mardo /-e/
KEDVELNI ŝati
KÉK blua
KELLEMES/en/ agrabla /-e/
KENYÉR pano
KENYÉRMORZSA panero
KÉP bildo
KÉPESLAP bildkarto
KÉRDEZNI demandi
KERESNI serĉi
KERESZTÜL tra
KÉRNI peti
KERT ĝardeno
KERTÉSZ ĝardenisto
KÉS tranĉilo
KÉSZ/EN/ preta /-e/
KETTŐ du
KEZDÉS ek- /képző/
KI kiu
KICSI malgranda,eta
KI/K/É kies
KILENC/edik/ naŭ/a/
KIRÁLY reĝo
KIRÁNDULNI ekskursi
KISKUTYA hundeto

KÍVÁNNI deziri
KÍVÁNSÁG deziro
KÍVÜL /hely/ ekster
/átv. ért./ krom
KLUB /szervezet/ klubo
/szoba/ klubejo
KLUBTAG klubano
KLUBTAGSÁG klubanaro
KOCOGNI kureti
KOCSI aŭto
KONYÍTANI kompreneti /ion/
-KOR je
KORCS hundaĉo
KÖLYÖKKUTYA hundido
KÖNNYŰ facila
KÖNYV libro
KÖNYVESBOLT librovendejo
KÖRÉ cirkaŭ /T/
KÖRÜL cirkaŭ
KÖSZÖNET danko/n/
KÖSZÖNNI danki/iun pro io/
KÖSZÖNÖM dankon
KÖRTEFA pirujo
KÖVÉR/EN/ dika /-e/
KÖZBEN dum/e/
KÖZÉ inter /T/
/KÖZELÍTŐ SZÓ/ ĉi; pl. ĉi
tie - itt
KÖZMONDÁS proverbo
KÖZÖTT inter
KULTÚRHÁZ kulturdomo

L

LAKÁS loĝejo
LAKAT fermilo
LAKNI loĝi
LÁTHATÓ videbla
LECKE leciono
LEFOGYNI malgrasiĝi
LEFORDÍTANI traduki
LEGOKOSABB plej saĝa
LEGSZEBB plej bela
LENNI esti /bizonyos esetekben: havi/
LEVÉL letero,/falevél/
folio
LEVELEZNI korespondi
LEVES supo
LÓISTÁLLÓ ĉevalejo
LOVARDA ĉevalejo
LŐNI pafi

M

MADÁRFIÓKA birdido
MAGA vi,/önmaga/ mem
MAGÁÉ via
MAGASSÁG alteco

MAGUK vi
MAGUKÉ via
MAGYAR/UL/ hungara /-e/
MALAC porkido
MAMA panjo
MÁR jam
MÁRCIUS marto
MARHAHÚS /étel/ bovaĵo
MÁSODIK dua
MÉG ankoraŭ
MEGFOGNI kapti
MEGISMERKEDNI konatiĝi
MEGKAPNI ricevi
MEGKÖSZÖNNI danki /iun pro io/
MEGÖLELNI brakumi
MEGSZÓLALNI ekparoli
MELEG varma
MELLÉ apud /T/
MELLETT apud
MELLETTE EL /mozgásban/ preter
MELYIK kiu
MENNI iri
MENTÉN laŭ
MENNYI kiom /da/
MERT ĉar
MESE fabelo
MESTER majstro
MI /kérdőszó/ kio; /szem. névm./ ni
MIATT /ok/ pro
MIENK nia
MIÉRT kial
MINDANNYI ĉiom /da/
MINDEGY egale
MINDEN ĉio
MINDENÉRT ĉial
MINDENFÉLE ĉia
MINDENKÉPP/EN/ ĉiel
MINDENKI ĉiu
MINDENKIÉ ĉies
MINDENÜTT ĉie
MINDIG ĉiam
MIKOR kiam
MILYEN kia
MINT kiel,ol /közép- és felsőfok után/
MODERN moderna
MONDÁS diraĵo
MOSOLYOGNI rideti
MOST nun
MOZI kinejo
MÖGÉ malantaŭ /T/
MÖGÖTT malantaŭ
MULVA post
MUNKAESZKÖZ laborilo
MUNKÁS/nő/ laborist/in/o
MŰEMLÉK historia monumento
MŰHELYFŐNÖK leborejestro
MŰSOR programo
MŰSORSZÁM programero
MŰTÁRGY artobjekto

N

NAGY granda
NAGYANYA avino
NAGYAPA avo
NAGYBÁCSI onklo

NAGYNÉNI onklino
NAGYON tre
NAGYSÁG grandeco
NAGYSZERŭ/en/ bravisima /-e/
NAGYSZÜLŐK geavoj
NAP tago,suno /égitest/
NAPFÉNY sunbruno,sunlumo
-NAK,-NEK al
-NAK A...,-NEK A... de
-NÁL,-NÉL ĉe
NAP/pal/ tag /-e/
NE/M/ ne
NEHÉZ malfacila
NEHEZEN malfacile
NÉLKÜL sen
NÉMET/ül/ germana /-e/
NEVETNI ridi
NÉZNI rigardi
NŐNI kreski
NÖVÉNY kreskaĵo

NY

NYAK kolo
NYARALNI somerumi,ripozi
NÉGY kvar
NEGYEDIK kvara
NYELV lingvo
NYITVA malfermite
NYOLC/adik/ ok/a/
NYUGODT/an/ trankvila /-e/
NYUGTALAN/ul/ maltrankvila /-e/

O,Ó

ODAHOZNI alporti
ÓHAJTANI deziri
OLVASNI legi
OLYAN tia
-ON,-EN,-ÖN sur
OROSZLÁN leono
OROSZ/ul/ rusa /-e/
ORSZÁG lando
ORVOS doktoro,kuracisto
OSZTÁLY klaso
OTT tie
OTTHON hejme,/az otthon/ hejmo

Ö,Ő

Ő li /ffi/,ŝi /nő/,ĝi /állat,tárgy/
ŐK ili
ÖN vi
ÖNMAGA mem
ÖNÉ via
ÖNÖK vi
ÖNÖKÉ via
ÖT/ödik/ kvin/a/
ÖVÉ lia,sia
ÖVÉK ilia

P

PAD benko
PALIKA Paĉjo
PAPA paĉjo
PAPÍR papero
PÉNTEK/en/ vendredo /-e/
PÉTERKE Peĉjo
PIHENNI ripozi
PISZKOS malpura
PITYEREGNI ploreti

R

-RA,-RE sur /T/
REGGEL /Ø/ mateno /-e/
REGGELI matenmanĝo
REGGELIZNI matenmanĝi
RÉGI malnova
REMÉLNI esperi
RENDŐR/nő/ milicist/in/o
RÉSZLETES/en/ detala /-e/
ROHANNI kuregi
-RÓL,-RŐL pri
RUHA vestaĵo

S

SAJÁT sia
SAJNÁLNI bedaŭri
SOKÁIG longe
SÁNDOR Aleksandro
SEGÍTENI helpi
SEHOL nenie
SEMENNYI neniom /da/
SEMMI nenio
SEMMIÉRT nenial
SEMMIKÉPP/EN/ neniel
SEMMILYEN nenia
SENKI neniu
SENKIÉ nenies
SERTÉSSÜLT porkaĵo
SÉTÁL/GAT/NI promen/ad/i
SÍRNI plori
SOHA neniam
SOVÁNY maldika
SŐT eĉ
SÚLY pezo

SZ

SZABADSÁG libereco
SZÁJ buŝo
SZAK fako
SZÁLLODA hotelo
SZÁM numero
SZEKRÉNY ŝranko
SZELLŐZTETNI aerumi
SZEMÉLY persono
SZÉP/en/ bela /-e/
SZÉPÍT beligi
SZÉPÜL beligi
SZERDA /-en/ merkredo /-e/

SZERENCSE FIA fortunido
SZERETNI ami,/kedvelni/ ŝati, /óhajtani,kívánni/ deziri
SZERINT laŭ
SZERZŐ/nő/ verkist/in/o, aŭtoro
SZÉTTÖRNI disrompi
SZIGET insulo
SZOBA ĉambro
SZOLGÁLATKÉSZ/en/ servema /-e/
SZÓLNI diri,/zene/ soni
SZOMBAT/on/ sabato /-e/
SZORGALOM diligenteco
SZÖVEG teksto
SZÜLETNI naskiĝi
SZÜLŐK gepatroj

T

TABLETTA tablojdo
TÁJ/KÉP/ pejzaĝo
TALÁLKOZÁS/kor/ /ĉe/ renkontiĝo
TALÁLNI trovi
TANÁR/nő/ instruist/in/o, profesor/in/o
TANÁRKÉPZŐ pedagogia
TÁNCOLNI danci
TANSZÉKVEZETŐ katedrestro
TANTESTÜLET geinstruistoj, instruistaro
TANULNI lerni,studi
TÁRS kamarado
TE vi
TEA teo
TELEVÍZIÓ televido
TELJESEN tute
TELJESÍTENI plenumi
TÉMA temo
TENGER maro
TÉR placo
TEREM ĉambrego
TERMÉSZET naturo
TESTVÉREK /lány és fiú/ gefiloj
TESTVÉRISÉG frateco
TETSZENI plaĉi
TÉVÉ televido
TI/ed/ vi/a
TIETEK via
TISZTA /-n/ pura /-e/
TIZ/edik/ dek/a/
-TÓL,-TŐL de
TOLLSZÁR plumingo
TOROKGYULLADÁS angino
TOVÁBB plu
TUDNI /szellemileg/ scii, /feltételhez kötötten/ -hat, -het povi
TÚL trans
TÚLRA trans /T/
TV televido

U,Ú

UDVAROLNI amindumi
ÚGY tiel
ÚJ nova
ÚJBÓL denove
ÚJSÁG ĵurnalo /napilap/

Távoli(!) malproksime /-a/

UTÁN/a/ post/e/
UTAZÁS vetur/ad/o
UTAZNI veturi
UTCA strato

Ü,Ű

ÜDVÖZLET saluto
ÜLNI sidi
ÜNNEP festo
ÜTÖGETNI batadi

V

VACAK aĉa
VACSORÁZNI vespermanĝi
VAGY /te/ vi estas; aŭ /kötőszó/
VAGYOK mi estas
VAGYON havaĵo
VAGYTOK vi estas
VAGYUNK ni estas
VAJ butero
-VAL,-VEL kun /társhat./,
per /eszközhat./
VALAHÁNY iom /da/
VALAHOL ie
VALAKI iu
VALAKIÉ ies
VALAMI io
VALAMIÉRT ial
VALAMIKÉPP/EN/ iel
VALAMIKOR iam
VALAMILYEN ia
VALÓSZINŰ/LEG/ verŝajne
VAN /ő,az/ li,ŝi,ĝi estas
VANNAK ili estas
VÁRNI atendi
VÁRÓTEREM atendejo
VASÁRNAP/Ø/ dimanĉo /-e/
VÁZA vazo
VENDÉG gasto
VESZEKEDNI kvereli
VIRÁG floro
VISSZAADNI redoni
VISSZAEMLÉKEZNI rememori
VÍZ akvo
VÍZCSEPP akvero
VÍZTARTÁLY akvujo
VONAT vagonaro,trajno
VÖRÖS/en/ ruĝa /-e/

Z

ZÁR fermilo
ZÁSZLÓ flago
ZAVARNI ĝeni
ZENE muziko
ZONGORAMŰVÉSZ/nő/ pianist-
/in/o
ZÖLD verda